

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter <http://books.google.com> durchsuchen.

APPARATUS NUMISMATUM

RECENTIORUM,

Ex auro, argento, ære, stannóque
flatorum atque percussio-
rum,

*Quibus res hujus seculi gestas,
perennique memoria dignas Æter-
nitati quondam consecrare
voluit.*

Fridericus Kleinert:

Nunc verò

possessus ac continuatus

à

Caspare Theophilo
Lauffer,

Rei Monetariæ per Franconiam
Inspectore generali.

NORIBERGÆ,

Typis SPOERLINIANIS.

ANNO 1709.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

REMAINDER OF THE

1971 G.A.

B. L. S.

AD majorem apparatus hujus perspicuitatem, observandum est in descriptione cujushbet Numi, numerum I. exprimere partem numi anteriorem, II. partem aversam seu posticam, Gallis *Revers* dictam.

Asterismus simplex * indicat inscriptionem superiorem; *duplex* vero ** inscriptionem inferiorem (*l' Exergue*) *Marg.* denotat inscriptionem in margine numi expressam. F. Ov. formam numi ovatam dicit. F. R. formam rotundam; 1. 2. 3. &c. *Magn.* ostendit numi magnitudinem, in adjecta figura sive schemate, juxta debitam proportionem verumq; modulum expressam, numerisque citatis distinctam.

Pretium singulorum Numorum variat secundum diversas eorum materias, formas ac magnitudines; siquidem quilibet curiosus Rei numariae aestimator omnes hos descriptos numos, aut quoscunque ex hoc Apparatu elegerit, vel ex auro, vel ex argento, vel ex aëro stannoque conflatos, pretio soluto sibi comparare potest. Si igitur *Aureus Numus* desideratur, & pondus illius sex aureos Hungaricos sive Ducatos superat, ultra pondus illud aureorum, ex quibus paratus est, de quolibet Aureo sive Ducato solvitur pro labore ac sumptu quarta pars floreni, seu 15. St. Quando vero Numus aureus infra dictum pondus existit, & tantum sex, quinque, quatuor vel ad minimum tres Ducatos pondere suo refert, ob auri defectum quem

quem Artifex in purgando & fundendo illo patitur, thalerus s. $1\frac{1}{2}$ flor. pro labore exigitur.

Numus Argentens, Norimbergensi statera examinatus, & quidem *Formâ Ovata*, I. Magnitudinis, pondere suo continet 10. Loth / II. Magnit. 8. Loth / III. Magnit. $4\frac{1}{2}$ Loth.

Formâ Rotunda I. Magnitudinis 6. Loth /

II. Magnitud. 4. vel $4\frac{1}{2}$ vel $3\frac{1}{2}$ Loth /

III. Magn. 3. Loth /

IV. Magn. 2. Loth /

V. Magn. $1\frac{1}{2}$ Loth /

VI. Magn. 1. Loth /

Ein Loth conficit semunciâ, cujus pretiû in numo argenteo est thalerus, seu sesqui flor. $1\frac{1}{2}$ fl.

Numi Aerei pretium *Forme Ovata* I. & II. Magn. $1\frac{1}{2}$ fl. s. thalerus. III. Magni. 1. flor.

Forme Rotunda I. Magn. $1\frac{1}{2}$ flor. II. Magn. 1. floren. III. Magn. $\frac{3}{4}$ flor. s. semithalerus 45 Kr.

IV. Magn. $\frac{1}{2}$ flor. 30. Kr.

V. Magn. $\frac{1}{3}$ flor. 20. Kr.

VI. Magn. $\frac{1}{4}$ flor. 15. Kr.

Numi Stannei, aeneo stigmate notati sunt, ne malitia fraudulentorum hominum occasionem habeat, incautos defraudandi, illosque numos pro argenteis vendidandi: Illorum

stanneorum numorum pretium igitur & quidem *Formâ Ovata* I. Magn. est flor. II. & III.

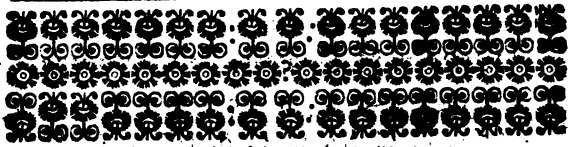
Magn. $\frac{3}{4}$ flor. s. semithalerus 45 Kr. *Forma*

Rotunda I. & II. Magn. $\frac{1}{2}$ flor. 30. Kr.

III. Mag. $\frac{1}{3}$ flor. 20. Kr.

IV. Mag. $\frac{1}{4}$ flor. 15. Kr.

V. & VI. Magn. 10. Kr.

I.

In pacem Noviomagi conclusam.

I. **V**irgo sedens, radiis circa caput illustrata, manibus tenens citharam; ante pedes terra procumbit Leo, gladium stringens Oleâ cinctum; ad latus Aquila & Gabelus palmam rostris tenent:

* *Corda velut chorda fato junquuntur amico.*

II. Pax sub formâ Virginis Laureatæ, & gestantis fasciculum sagittarum catenis constrictum; ante pedes jacent arma confecta & fax extincta:

* *Sic face restinctâ gaudia Pacis arant.* Anno 1679. F. R. 1. Magn.

II.

In Urb. Viennam à Turcarum obsidione liberatam.

I. Urbs cum aggeribus & castris obsidentium Turcarum.

* *Vienna Austriacâ 1683 ab Achmete II. obsessa 12 Sept. ex desperato ab eo: Defensa est.*

II. Prælium Christianorum cum Turcis:

* *A Domino venit Pax & Victoria.* F. R. 3. Magn.

III.

In eandem & Comitem de Starenberg.

I. Effigies Comitis : * ERN. RV DI. COM. STAR. S. C. M. C. C. B. GCM. VIENN. COMM.

II. Captivus Turca catenis ligatus, inter instrumenta bellica & tropæa prostratus jacet:

* *Wien 60 Tage lang die größte Kuthaus hielte. Macht, da der Türck Zelt, Geld, Feld, Stück und Glück verspielte. 1683.*

F. R. 3. Magn.

IV.

In Expugnationem Castelli Neubeusel.

I. Castellum cum munitionibus & aggeribus oppugnantium. * *Neubeusel Imperatori Leopoldo offerit Vr igne & ensibus fortiter; hostis perit & Vr pler.*

II. Inscriptio:

* *Barbarico quondam Nova capta Domuncula Turca.*

Desinit Augusti Caesaris esse Domus.

Mense sed Augusto hac Augusti Marce recepta.

Imperii Turca desinit esse Domus.

Turcis jam Nova sit Domus sed prisca perennet!

Desinat & nunquam Caesaris esse Domus.

In Marg. Caesar triumphat. Quotomanibus trepidat. Sit Ducibus Adorea, Sals DEO gloria!

F. R. 3. Magnit.

V. 10

V.

In eandem.

- I. Idem, quod numero præcedenti IV.
- II. Aquila volans Coronata, uno pede gladium Laureâ cinctum : altera fulminea tela tenens, quæ in Lupum fugientem emittit :
* *Es stabulo & campo depulsus lustræ requirit.*
In Marg. eadem verba quæ in præced.
F. R. 3, Magn.

VI.

In eandem.

- I. Urbis expugnatio :
* *Cæsar me recipit strato aut fugiente Tyranno.*
** *Neubensel expugnatur die 12^æ August. 1685.*
- II. Idem quod num. V. In Margine. Vid. num. IV.
F. R. 3. Magn. **

VIII.

In eandem & cladem Turc. ad Strigon.

- I. Virtus bellica, dextera Victoriam, sinistra palmam tenens, stans inter duas tabulas, quarum una pugnam ad Strigonium, altera castellum Neubensel exhibet :
* *Anno 1685. 12^æ Aug. Turca Strigonio frustra oppugnato, acie vincitur : 12^æ Aug Neubenseliumq; vi capitur.*

Δ Ε

UVV

II. Virago equo insidens, telo armata, tecta scuto Aquilâ Imperatoriâ signato, insequitur cum canibus duos lupos fugientes.

* *AQUILA AVGVSTI Mense AVGVSTO oppugnatione & a CleVICI LVPOS IVRICOS, gloriosa Venatrix, Verterat in Lepores.*

In margine: *Strigonio liberato: hoste profligato: Neubeuselio expugnato: Casar triumphat: Ostomannus trepidat.*

F. R. I. Magnit.

VII.

In expugnationem Buda.

I. Urbs Buda cum castro Cæsareo:

* *Heroum tumulus claro & Buda uida cruora, Cæsareo tandem fulmine strata jacet. Anno 1686. 2. Sept. (23. Aug.)*

II. Rosam inter spinas & Serpentes efflorescentem carpere conantur tres manus, à spinis læsæ. * *Per tot discrimina rerum.*

** *Spinis atque minis Letibi horrida læsit
ouantes*

Armant purpureum sava pericla decus.

In Margine: *Quam dolo malo Solymannus rapuit; Leopoldus Martia Virtute Mahometi quarto eripuit.*

F. R. I. Magn.

IX.

In eandem.

I. Urbs Buda, vid. num. VIII.

II. Dra-

II. Draco immanis, cui infidet Aquila, fulmina vibrans * *Malo modo malus Cuneus.*

** *Et ejiciebatur Serpens antiquus.*

In Marg. Vid. num. VIII,

F. R. I. Magn.

X.

In eandem.

I. Urbs Buda; superius Fama tubam inflans.

* *Oven a Rege Ovo dictum, Leopoldo armie additum Anno 1686. 2. Sept.*

II. Aquila coronata stans in colle, ungue ovum & clavem tenens. * *Hoc rectuso reliqua includentur.*

In Marg: *Urbis Expugnatio Orbis est Ovario.*

F. R. 4. Magn.

XI.

In Batarvos & Gallos.

I. Leo dormiens incubat fasci frugum; ex quo Gallus à tergo grana colligit.

* *Vigili nimium ne crede sopori.*

II. Inscriptio Germanica.

* *Trau nicht dem Appetit die Körner auszu-picken,*

Es könnte dir die Lust in einer Klau ersticken.

In Margine : *Trau nicht dem Schlaf; hier liegt kein Schaff.*

F. R. 3. Magn.

XII. *h*

XII.

In Hamburgum à Danis infestatum.

I. Urbs Hamburgum.

* *Aspicis hic Albim, sed nulla fluenta Caystri;
Celsus Honor Cygno hic Hafnia nidus erit.*

II. Asterismus Cygni stellis suis notatus; nec non Asterismus Aquilæ, rostro oleam, ungue sceptrum tenens, infra quam munimentum quadrangulare fulget.

* *Ex Aquila Monitis Aquilonis Nubila cedunt;
Fortibus his radiis ne minuatur honos.*

** *A Serenissimis Serenitas reducta.*

In Marg: *Auspic. Cas. Auxil. Brand. & Lun.
Hamburgens. Stellare Muniment. oppugnari definit. 1686. F. R. 3. Magnit.*

XIII.

In Rempubl. Venetam.

I. Dux Venetorum solio insidens, Senatoribus cinctus, gratiam impertitur duobus Turcis Præfectis, ad pedes ejus procumbentibus.

* *Parcere subjectis & debellare superbos, Scit nobilis ira Leonis.*

II. Leo Venetus alatus erecto corpore, posterioribus pedibus sagittas atque arcum conculcat, dextero pede anteriore gladium stringit laurea cinctum; altero Delphinium gerit & corollam ex floribus scythicis consertam. * *Ex utroque Victor.*

In

In Marg: *Serenissimi Leonis Alari, solo saloq,
Turcarum Victoris, Triumphale Florilegium.*
1687. F. Ov. 2. Magn.

XIV.

In Regem Hungariae Josephum.

I. Effigies Josephi, cui manus è celo Coronam
imponit. * *Josephus der erste, König in
Ungarn.*

M D C L X X V I I.

II. Arbor malis Punicis fructifera; & Insigni-
bus Austriacis & Hungaricis cum Diadema-
te ornata; cujus cortici inscriptum est no-
men: JOSEPH;

* *Joseph Wird Wachsen Wie an einer Quelle
I. B. Mose. 3te 49.*

In Margine duplex Inscriptio juxta Vocales:

* *A*ustria *E*xtendetur *I*n *O*rbem *V*niversum
*Al*ler *E*hren *I*st *O*sterreich *V*oll.

F. O. 1. Magn.

XV.

*Quatuor Anni tempora in Coronationem
Reg. Hungar.*

I. Puer nudus corollam florum, veris indicium,
manu tenet, cum inscriptione germanica:

* *Die Hoffnung zum Siegen.* Puer alter ince-
dens vestitu Hungarico, hiberno tempo-
ri maximè convenienti, in pulvinari Coro-
nam & Sceptrum gerit; additis verbis:

* *Das beste Vermögen.*

I. Duo

II. Duo pueri; alter hederâ cinctus, alter arietis in capite & manu gerens; quibus æstatem & autumnum indicant: Ambo è duplici Cruce Hungarica corollas Laureas suspendunt, quibus nomina expugnataram in Hungaria urbium inscripta sunt; cùm inscriptione: * *Die Früchte vom Kriegen.*

In Margine: *VIVAS ES fLoreat JosephVS DIVINA gratia In Rege M Vngarla Coronatus.*

F. R. 1. Magn.

XVI.

In Imperatorem.

I. Effigies Imperatoris:

* *Keiser Leopold / der Siegende.*

II. Turca fractis sagittis ac telis insidet, caput manu, tristis ac perturbati instar, sustentans, Gladius superius cum sceptro decussatim positus ac Laurea cinctus, ab oculo cœlitus irradiatur:

* *Durch Gottes Gnad*

Mit Rath und That

Der Christen Feind bestritten hat. 1687.

In Margine: *Sehet / wie der Herr seinem Gesalbten hilft.*

F. R. 3. Magn.

XVII.

In cladem Turcarum ad Mohaz.

I. Exercitus Cæsaris castra invadit Turcica:

* *Con-*

* *Confociamini & Vincimini &c. Quin hic est Emmanuel. Es. 7. 8.*

** *Mohazianum Bavarica Strenuitatis, are auroque perennioris Monumentum, 1687.*

II. Super Columnam imago Elect. Bavarici posita est, in quam taurus ferociens impetum faciens cornua sua confringit:

* *Firmitatem serenat Impetus.*

** *Lunatum reprimit Virtus sic Boja furorem.*

In Marg: *Anno, quo Sereniss. Emanuel Manibus Ludovici interfectione Turcarum parensabat.*

F. R. 3. Magn.

XVIII.

In Elect. Bavaricum.

I. Elector Bavar, feroci è quo insidens Turcam ex equo prostratum conculcat:

* *Gloria Electoris. Bav. Turcar. ad Mohatium Victoris. 1687.* ** *Fortitudini furor succumbit.*

H. Ara, cui palma pedis Urfinini Lauream tenens imposita est, cum inscriptione: *Virtus Herois*, ad latera duo sedent captivi,

F. R. 4. Magn.

XIX.

In Pontificem Maximum.

I. Imago: *INNOCENTIUS XI, PONTIFEX Maximus Anno XI.*

II. Scopulus in mari turbido; in quo Crux radiis

diis corruscans, & coronâ spineâ ornata; à lateribusverò Ventis infestata.

* *In Perpetuum Coronata triumphat.*

F. R. 6. Magn.

XX.

In Seren. Ducem Morosini.

I. Effigies inter tropæa & arma conspicua, Ducalique mitrâ & togâ ornata.

* *FRANCISCVS MAVROGENVS DVX VENETIARVM Anno 1688. d. 3. Apr.*

** *Nil desperandum Teucro Duce.*

II. Virgo ducali mitrâ ornata, sedens, & conchâ marinâ velut navi vecta, dextrâ clavum, sinistrâ cornu copiarum tenet; Ei obviam in conchis veniunt supplices Virgines, coronis & sceptris conspicuæ, tributa pendentibus nomine Regnorum, Moxæ, Candix, Negroponti, Cypri, Athenarum.

* *Adriatici Maris Domina, Archipelagi Regina.*

*In Marg. Viderunt Insula, & timuerunt, exspectantem terra obstupuerunt & accesserunt. Esai.**

41. F. R. 1. Magn.

XXI.

In Victoriâ Bavari in Hungaria.

I. Duæ Palmæ Laureâ colligatæ; superius conspicitur ex altera parte Diadema Imperiale cum Lemmate: *Consilio & Industria*; ex altera Mitra Electoralis, cum verbis: *Mars Casari. Mors Turcæ*; Inferius inter duas Palmas pileus Turcicus inter spinas conjectus est:

* *Augusto redeunt Generi Virtute triumphati:*

** *Irris.*

* *Irrigua crescunt lacrymis & sanguine Turci.* 1688.

II, Asterismi Aquilæ & Leonis cum suis stellis conspicui, Lunâ intra nubes sese abscondente.

* *Insultus Aquila fortes vaga Luna pavescit: Rex Avium atq; Leo sidera fixa manent.*

In Margine: *Consilia Fustorum Principum Lauri coronant; mala Tyrannorum Consulta Vepres,*
F. R. 2. Magn.

XXII.

In Albam Regiam receptam.

I. Vrbs. * *Alba Regia sive Stul Weissenburg:* Superius Sol plenis radiis coruscans, occidentem ex adverso Lunâ, verbis additis, *Luna sub umbras.*

** *EXITVM TURCIS annotat ALBA RE- DVX.*

*** *Alba Regalis Recuperata 17° May. 1688!*

I. Imperator Leopoldus cum Rege Josepho curru triumphali ab aquilis vectus substratis captivorum & Invidiæ corporibus: Æternitas advolans, 7. stellis circa caput coruscans: alterâ manû Serpētem in Circulum revolutum gestat, alterâ Triumphatores Laureâ coronat:

* *EX Voto HUNGARIA M. S. PUBLICIS LEOPOL- DE, LEVASQVE.*

In Margine: *Est Regum cognata Potentia Caes.*

F. R. 3. Magn.

XXIII.

In Belgradum expugnatum.

I. Vrbs cum Inscriptiōe Germanica: * *Griechisch Weissenburg: Ist in Türkische Gewalt gerathen An. Chr. 1521. von den Christen mit stürmender Hand erobert, 1688. die 6. Sept.*

II. Virtus Christiana super pectus solem gerens, dexterâ duplicem crucem Hungaricam prætendens; *cujus aspectu Turca exanimatus in terram procidit; de cælo inter radios conspiciuntur verba: In hoc signo.*

* *IMBeLLes IVrCos GrVX atqVe ECCLesia VInCVnt.*

In Margine: *BeLgrADI exSVperat MVros BaVarICA VirtVs.*

F. R. 3. Magn.

XXIV.

In eandem Vrbs.

I. Idem cum numero præcedenti.

II. Canis stans in ponte, os ex ore amissum ac in aquam cadens avidis oculis respicit, cum Inscriptiōe: Germanica.

* *Dem, der nach Schatten schnappt, entfält sein eigener Bissen:*

Der Wien ihm eingebildet, muß nun ganz Ungarn missen.

In

In Marg: ead. verba, quæ in præcedenti.

F. R. 3. Magn.

XXV.

In Electorem Saxoniam.

I. Effigies * JOHANN. GEORG. III. D. G. ELECT. SAXON. ** *Pressis succurrere fas est.*

II. Duo gladii (Insignia Archimarescalli Imperii) decussatim positi, & Rutà Saxonica cincti; quorum alteri ascriptum est: *Solis ad Ortum*; Alteri: *Solis ad Occasum*. Inferius Danubius & Rhenus fluvii è transverso positi, formà duorum senum nudorum, qui juncis coronati sinistra romum tenent, dextro brachio super urnam aquas effundentem quiescunt; à tergo hujus tropæum manubiis Gallic, erectum, ad latus illius tropæum ex manibus Turcic, constans conspicitur. **Vindicat Imperium.*

In Marg: *Alter Ensis Turcarum clade insignis, socio Victoriæ de Gallis auguratur.*

F. R. 3- Magn.

XXVI.

In Pontif. Max.

I. Effigies: * ALEXANDER VIII. PONT. MAX. creat. An. 1689. d. 6. Oct.

II. *Insignia Pontificis, cum Inscriptione:*

* *Nomine deposito Petrus incipit esse sedendo, Otto bonus toto corde fit ergo bonus.*

*EVeniVnt VenetIs VegetIs iam prospera
qVavIs*

ID fasIs Ipse reCens Papa Lat Ine probas.

*In Marg: VIvat ALEXander oGtaVV's NVMI-
nIs Instar.*

F. R. 4. Magn.

XXVII.

In Electorem Coloniens.

I. Effigies: *JOSEPH CLEMENS D. G. AR-
CHIEP. COLON. ELECT. & DVX VTR.
BAVAR.*

II. Leo Bavaricus in pavimento Heraldicis tes-
terulis Bavaricis strato; mitram Electoralem
in capite, & dextrò pede strictum gladium,
sinistrò insignia Coloniensia mitrà ArchiEpi-
scop. tecta gestans; Desuper à Victoria co-
ronatur Laureâ: sub pedibus ejus jacet In-
vidia cor suum rodens:

* *Tandem bona causa triumphat.*

*In Marg: Colon. Diæcesis ab Usurpatoribus
Gallis liberatur.*

F. R. 4. Magn.

XXVIII.

In Regem Angliæ:

I. Effigies: * *GVILIELMVS REX ANGL. SCOT.
FRANC. & HIBERN.*

** *Patria Decus, Anglia. Præsidium.*

II. An-

II. Anglia, formâ Virginis vestitu regio incē-
dentis, manu excipit advenientem Regem
armatum, Laureâ coronatum, & sinistra
Leoni Batavo, septem tela tenenti, inniten-
tem; Angliæ a tergo assistunt Religio & Li-
bertas:

* *Te Servatore non servimus.*

** *Restitutori Britannia. 1685.*

In Marg. *Regia res, ideoque meum est, succur-
rere pressis*

F. R. 3. Magnit.

XXIX.

In eundem.

I. Vide. num. præced.

II. Periscelis Ordinis S. Georgii, Laureâ cir-
cumcincta, & quatuor insignibus Regno-
rum Angl. Scot. Franc. & Hibern. ornata,
cum Lemmate: *Honi soit, qui mal y pense:*
In medio periscelidis:

* *GUILIELM, Princeps AVSTRIÆ, ANGLIÆ
SCOTIÆ, FRANCIÆ & HIBERNIÆ rex Coronatur
d. 21. April.*

In Marg: ead. verba quæ in præcedenti.

F. R. 3. Magn.

XXX.

In Electorem Bavarie.

I. Effigies: * *MAXIMILIAN. EMANUEL E-
LECTOR BAVARIÆ.*

B 3

II The-

II. Theseus tectus clypeo, in quo insignia Elect. Bavar. conspiciuntur, prostrernit Centaurum: * *Quid me vivente laeestas Perithoum, violasque duos?*
 ** *Theseus Bavaricus, 1689.*

In Marg. *Ecce Vindex Germanorum & fratres salesionis.*

F. R. 3. Magn.

XXXI.

In eundem.

I. Effigies eadem, quo in precedenti.

II. Asterismus Leonis, Bavaricis Rhombis notati, stellamque primæ magnitudinis in pectore gerentis: Inferiùs Globus sive Pomum Imperiale (insigne Electoratus Bavarici) mirram Elector. tectum, cui ad utrumque latus fasciis annexa sunt insignia Electoratus Colonienf. & Palatinatus: * *Maximus intra me Deus est.* ** *Precium & cura Laboris.*

In Marg: ead. verba, quæ in precedenti.

F. R. 3. Magn.

XXXII.

In Electorem Brandenburg.

I. Effigies: *FRIDERICVS III. D. G. ELECTOR BRANDENB.*

** *Conteres eos in Virga ferrea. Ps. II. 9.*

II: Ob-

H. Obsidio & Expugnatio Urbis Electoral. Bonnæ. * *Bono redit omine Bonna.*

In Marg: *Galle malo vale, falle malos, bono Bonna manebo.*

F. R. 3. Magn.

XXXIII.

In Gallos.

I. Phaëthon regens currum solis, quie 4. equis trahitur. ab Aquila fulminibus armata, eodem dejicitur: * *Compescit Ignibus Ignes.*
** *Incendit quacunque incedit.*

II. Inscriptio: *Victoricibus Cas. & Confederat. Armis Fines Germania à sedis fragorum Usurpatorum Gallorum tyrannide vindicantur An. MDCL XXXIX. Tria lilia in uno caule deflorescentia: ** Non semper Lilia florent.*

In Marg: *Tempus Ultionis est à Domino; Vicissitudinem ipse tribuet ei. Jer. 51.*

F. R. 3. Magnit.

XXXIV.

In Urb. Moguntiam receptam.

I. Expugnatio Urbis Moguntia. * *Moguntiacum. ** Gallorum fraude creptum, Virtus Germanorum restituit. 1689.*

II. Vid. n. II. numism. præcedenti.

In Marg: ead. verba quæ in præced.

F. R. 3. Magn.

XXXV.

In eandem.

- I. Vid. n. I. numism. præcedentis.
 II. Vid. n. I. numism. XXXIII. cum eadem In-
 scriptione marginalii F. R. 3. Magn.

XXXVI.

In Imperatorem, & Regem Rom.

- I, Effigies Leopoldi & Josephi.
 * *LEOPOLDVS & JOSEPHVS D. G. IMPER.
 & REX ROMAN.*
 II. Aquila pullum suum è nido in altum edu-
 cens; eidemque prævolando viam mon-
 strans; Sole ex una parte æstu suo sylvas in-
 cendente, Lunaq; ex altera parte occidente.
 * *Nec rabida solis rada, nec Cornua Luna
 Terrent. quin pignus generosum ducet ad alta.*
 In Marg: Imperium Duplo Leopoldus Sole serene-
 nat. An. 1690. F. Ov. 3. Magn.

XXXVII.

*In Coronationem Eleonora Augustæ & Jo-
 sephi Régis.*

- I. Tres Effigies minores Diademate Imperiali
 condecoratæ, quas Geniûs adstans ligamine
 connectit: Prima effigies in dextro latere
 est Imperatoris cum Inscriptio: *LEOPOL-
 DVS MAGN. ROM. IMP.* in sinistro Augu-
 stæ: *ELEONORA MAGDAL. THER. ROM.
 IMP.* medium tenet Josephi Imago: *JOSE-
 PHVS I. REX ROM.* Superiûs Sol cum
 duobus parentibus suis connectis cernitur.
 * *Vno splendore coruscant.*

* *A Deo Coronatis Vila & Victoria MDCXC.*

II. Tres Viragines, diadematibus ornatae, tria Regna Romanum, Hungaricum & Bohemicum repraesentantes, singulae Cornu Amaltheae & scutum tenent, quod insignia Regni sui exhibet * *Benedictiones Patris Josephi confortatae sunt benedictionibus Patris Ejus. Gen. 49. 26.*

In Marg: *Josephvs, Leopoldvs & Eleonora triumphent!*

AVGVSTIVIVANTFORTIS HONORE PARES!

F. R. 3. Magn.

KXXVIII.

In Josephum Reg. Rom.

I. Effigies Laureata: * *JOSEPHVS D. G. ROMANORVM & HVNGARIAE REX.* Inferius duae aquilae purpuram expandunt cum Inscriptione: *Vivat Josephvs! TeVtonla rex & DeLICIVM!*

II. Josephus coronatur à Germania, formâ Virginis, Phrygianâ veste, in qua aquila biceps Imperii acu picta conspicitur, indutae; alia Virgo Hungarico stemmate ac vestitu conspicua adstat, cujus corona in vicina mensa jam deposita cernitur; Bohemia, quae insigni suo dignoscitur, suum quoq; diadema offerre videtur * *heptolem transcurrit Gloria Patrum. ** inaugur. Augusta Vindelico. d. 26. Jan. MDCXC.*

In Marg: *Josephvs Rex Mania & Hungaria Rex, AVGVSTA Leopoldvs & Vera gloria.*

F. R. 3. Magn.

B 5

XXXIX

XXXIX.

In eundem.

I. Hortus Palatio, fontibus & imaginibus magnificentissimè excultus, in cuius medio Palma viret, tribus diadematis Regnorum German. Hung. & Bohem. ut & effigie condecorata cum inscriptione, *JOSEPHVS REX ROM.* inferiùs efflorescunt tria lilia, quæ Germanis Coronæ Imperiales dicuntur.
* *Filius accrescens Joseph & decorus Aspectu, sedet in forti Arcus Ejus.*

II. Rex Josephus Diademate Imperiali coronatus Regio insidet throno; ad pedes ejus supplex conspicitur Diana, Lunam in capite, sagittas à tergo gerens, unà cum sex frugum fascibus inclinantibus se ad terram:

* *Scilicet hunc vivus Cereris quoq; partus adorat, Cum Sorore olim Cynthia ipse colet.*

In Margine: *Non ambitu armato, sed justitiâ Majorum coronantur Posterì.* F. R. 4, Magn.

XL.

In eundem.

I. Effigies; cum adjacentibus Imperii Germ. Clinodiis: * *JOSEPHVS I. D. G. REX HVNGAR. CORON. In REGEM ROMAN. 1690. d. 16. (26.) Jan.*

II. Inscriptio: * *JOSEPHVS per Anagr. SOPHIE Dist. Retroxad.*

*Pannonia MoDo ReX factVS JosephVS agente,
SoLertex Sophie, sis qVoqVe Tektonia.
Vivat jo! crescatque!*

F. R. 5. Magn.

XLII

XLI.

In Regem & Reginam Angliæ.

I. Effigies Regis & Reginae : * *GVILIELMVS & MARIA REX ET REGINA BRITANNIÆ.*

II. Virgo insidens scopulo sub umbra duorum furcutorum inflexorum & Coronâ Regiâ connexorum, in quibus rosæ efflorescentes, & poma aurea conspiciuntur; ipsa dextrâ crucem & bilancem tenet; sinistrâ cornu Amaltheæ cum pileo baculo imposito; pedibus cornu inflammatum, catenas, compedes, gladium &c. conculcat: à tergo proza navis cum remo insignibus Regni Britannia, fulgente apparet: * *Aurea florigeris succrescunt Poma Rosetis.* ** *Securitas Britannia restituta 1689.*

In Marg: Externo malè pressa iugo Britannia pridem,

In pristis iterum respirat Libera Lege.

E. R. 2. Magn.

XLII.

In Marchion. Badensem.

I. Marchio galea & thorace armatus feroci equo infidet: desuper clades Turcarum exprimitur: * *LVDOV. GVILIELMVS MAR. BAD. S. C. M. EXERCIT. SYMMVS DEX.*

II. Leo rugiens Lupos aliquot invadit & prostermit: *Non curat Numerum.*

In Marg: Turcarum Mors Hæc, Deus Tibi proroget avum!

E. R. 2. Magn.

XLIII.

XLIII.

In Ducem Schomberg.

- I. Effigies : * *FRIDERICVS MARESCHALLVS SCHOMBERG. &c.*
- II. Vir Romano more armatus, galea & chlamyde tectus; Dextra lauream implantatam; sinistra clypeum, radiante signo X notatum tenet; ad pedes cornu est divitiis & coronis ducalibus onustum cum adserpente angue; à tergo Pyramis conspicitur, Lauream & Insignibus Regnorum onerata, quibus Dux operam suam navavit : * *Plantavit ubique feracem. ** Continuatis Triumphis, celerata in DEVM fide, in Hibernia militavit 1690.*
- In Marg: *Subit ira cadentem, Plurisci Patriam & sceleratas sumere penas, F. R. 3. Magn.*

XLIV.

In Canisiam receptam.

- I. Urbs Canisia; superius advolat Fama tubam inflans: * *Canisia ** Post XC. annos jugum Turcicum excutiens Canisia, sub ipsum Veris initium uberem Victoriarum segetem pollicetur Leopoldo & Josepho. MDCXC.*
- II. Imp. Leopoldus Laureatus, Romano vestitu & chlamyde indutus; dextra labarum seu vexillum Notâ X insignitum, sinistra Victoriolam tenet; ante pedes Turca captivus claves supplex offert. * *Novos gaudens sponder e triumphos ** Victas dedit manus d. 13. Apr.*
- In Marg

In Marg: *QVIn extra C. ita Canls Canls ore Ca-
nls a pV Den DI :*

VIctor ChrIste potens Sit tIbI LAVs & honor!

F. R. 3. Mago.

XLV.

In Malvasiam receptam.

I. Urbs Malvasia in rupibus suis ad oram Maris
conspicua: * *Neapolis Malvasia, ** Vitra ses-
qui seculum, sub jugo Turcico inexpugnabilis
habita, tandem Virtuti Veneta cedit, & ad
prisca redit obsequia, Auspic. Ser. D. Moro-
sini; fortitudine Exc. Cornari Cap. G. d. 12.
Aug. 1690.*

II. Hercules, Leonino spolio reclusus, alterâ cla-
vam tenens, alterâ aurea poma ex arbore ra-
piens: enecato ante pedes Dracone:

** *Alcides domito rapit aurea poma Dracone.*

In Marg: *Vt IVstIs CeDVnt oMnIa fLV Xa
VItIs!* F. R. 4. Magn.

XLVI.

Symbolum Amoris.

I. Venus nuda sub arbore umbrifera jacens,
Cupidinem filium s. Amorem advolantem
exosculatur. * *Ille jocosus amatur.*

II, Venus irata Cupidinem s. Amorem sub bra-
chio tenens, nates ejus manu verberat:

* *Peccat ille, verberatur.* F. R. 3, Magnit.

XLVII.

Idem.

I. Venus dextrâ cor inflammatum, sinistra sce-
ptrum tenens; ad levam ejus Mars sedec
catenis onustus; ambo curru triumphali à
Leoni-

- Leonibus vehuntur, quos Cupido s. Amor
 tanquam Auriga, regit capistris, advolan-
 tibus genis amatoris ac in terram prostra-
 tis mare & foemina, quorum pectora sagittis
 sunt faucia, * *Amoris tela omnium querela.*
 II. Quinq; sensus animati variis actionibus ex-
 primuntur à nonnullis infantibus in sinu ma-
 tris jocantibus, * *Amor incensus figurat sen-
 sus.* F. R. 1. Magn.

XLVIII.

Idem.

- I. Amor alatus à duabus columbis curru trium-
 phali vehitur, cui subjacet tabula confrà-
 cta variisque numeris inscripta; Ipse tenet
 dextrà tabulam integram Numero Unitatis
 I. insignitam. * *Solifit sine labe fides.* ** *Nur
 eine sonst Keine.*
 II. Amor nudus sagittis armatus, dexterà lilia
 sinistrà arcum tenet; ad latera conspiciun-
 tur arbores, Myrtus nempe, cui duæ colum-
 bæ sese osculantes insident, & malus fructi-
 fera: * *Spes proxima fragum.*
 ** *Ich Vorbott der Früchte /
 Den Segen berichte.* F. R. 2. Mag.

XLIX.

In Magnum Hetruriae Ducem.

- I. Dux vestitu Romano Imperatorio indutus
 ac paludatus, in folio sedet, capite diadema-
 re cinctus: manùque exercitâ, mandantis in-
 stat, sceptrum militare tenet: in ejus con-
 spectu collectæ militum legiones lustrantur,
 eminùs quoque in mari Classis conspicitur.
 * *Fl.*

* *FIDEI TRIUMPHIS*. Designat copias classesq; auxiliares à M. Duce Hetrur. Foederatis Venetis contra Turcas missas.

II. Triplici scuto insculpta sunt Serenissimarum Domuum Medicæ, Bavaricæ & Palatino-Neoburgicæ arma atque insignia gentilia; quæ superius coronis suis ac mitris Electoralibus ornantur, inferius verò accensâ tædâ nuptiali, ac frugifero Amaltheæ cornu connectuntur. * *Sic undique floret*. Respicitur ad Vincula Connubilia Principis filii Medicæ cum Bavarica Duce, & Electoris Palatini cum Principe Medicæ.

In Marg. Magno Hetruria Principi, Italia ac Germania Felicitatis Fautori. F.R. 3. Magn.

L.

In Conventum Fœderatorum Principum Haga Comit. celebratum.

I. Jupiter in Concilio reliquorum Deorum.

* *Ingentes animo, dignas fove, concipit iras, Conciliumq; vocat.* ex Ovid.

** *Conventus Fœderatorum Principum, Præs. de Guilielmo III. Rege Britannia, Haga Comitum celebratus, 1691.*

II. Vir Armatus clypeum strictumq; gladium sinistrâ tenens, dextram Concordiæ porrigens, colligatas sagittas gerenti; adstat Prudentia digitò exercitò meditabunda, sinistrâ sceptrum tenens, cui serpens tortuosus circumvolutus, oculusque apertus super impositus est. In medio ara accensa cum inscriptione: *SALUS PUBLICA*.

* *Comit.*

* *Consilio, Concordia & Fortitudine.*

In Marg: *ReX RegVM ConsV Lta DeVs fortunet VbiqVe.* F. R. 3. Magn.

LI.

In Innocentium XII. Pont. Max.

I. Effigies Pontificis * *Innocentius XII. Pont. Max. creat. d. 12. Julii MDCXCI.*

II. Pax & Justitia armata gerentes Gentilitia, Pontificali corona sive Triregno ornata * *Vota Publica.* F. R. 5. Magn.

LII.

In Cladem Turcarum ad Salankem.

I. Genius Augusti sive Imperii ad aram stans accensam, sinistrâ clavum tenens, dexterâ lauream imponens Heroi armato, palmam reportanti, submisseq; offerenti; Aquila ad latus Genii, expansis alis globo insidet.

* *Quod instat, expediet Victor.* ex Virgil,

** *Victoria Leopoldo & Josepho, Triumphatoribus FFelicibus, PPiis, AAugustis, Virtute Ludovici Wilhelmi Marchionis Badensis de Turcis parata.*

II. Tropæo, armis ac spoliis Turcicis conspicuo, clypeus appensus est, cui Victoria alata, Orbi insistens, & sinistrâ palmæ ramum gerens, dexterâ inscribit: *Spes & vires hostium fracta* 1691. Ad pedes ejus humi jacet captivus, manibus post terga devinctis, cum Camelo & Tauro:

* *Casis Turcarum XXV. Millibus, Castris cum tormensis bellicis CLVIII, direptis.*

** *Ad*

** Ad Satenkamenam d. XIX. Augusti, Augustis Nostris vere Augustis.

In Marg: Austria Excellens in Oriente Victoria.
F. R. 3. Magn.

LIII.

Symbolum Amoris.

I. Genius Amoris alatus cordi arae Imposito imaginem Amatae telo suo inculpit.

* *Dum memor ipse mei.*

II. Arbor, quam hedera assurgens circumcingit; seque indiviso nexu ramis implicat.

* *Neq; Amor separabit.*

F. R. 6. Magn.

LIV.

Symbolum Amoris.

I. Genius Piscator, hamum elea indutum in lacum demittit, eoque piscem confectum capit.

* *Dum capio, cupior.*

II. Duo Genii in Officina ferraria ad incudem stantes; duo ignita corda malleis suis conjungunt.

* *Igne junguntur pari.*

F. R. 6. Magn.

LIV.

Symbolum Amoris.

I. Genius cor tanquam scopum erectum sagittis petit; ex quibus una tantum scopum attingit. *Me sauciat una.*

II. Acus magnetica in pyxide ex omnibus stellis solam Polarem respiciens: *E millibus unam.* F. R. 6. Magnit.

C

LXI. Sym.

LVI.

Symbolum Amoris.

- I. Genius alatus, cui non oculi, ut alias pingi solet, sed os fascia obligatum est. * *Mutus, sed non cæcus.*
- II. Genius alterâ feram clauam, alterâ clauem tenet. * *Uni pateo.* F. R. 6. Maga.

LVII.

Symbolum Amoris Coniugalis.

- I. Juuena ac Virga coronis flores ornati, junctis dextris catena connexis, sinistris corda sua mutant, stantes ad arborem fructiferâ vite cinctam; Pedibus conculcant zelotypiam, cor suum ardentem; & Amorem lascivum ac fucatum, faciem larvâ regentem.
- * *Nil hac connubia turbet!*

- II. In Horto amoenissimis florum arcolis, artificiosis Imaginibus, ac magnificis ædificiis splendidissimo, Ara conspicitur, cui duo corda annulis connubialibus invicem connexa atque implicata imposita sunt; in quæ desuper e caelo radiante flores sparguntur; ipsa Ara exornata est emblemate, junctas dexteras exprimente, nec non corollis ac tædis nuptialibus, quibus duæ columbæ rostris se mutuo osculantes insident.

* *Ditant Concordes Numina Nuptos.*

In Marg: Gleich dem Rand der Liebe Treu
Künfftig ohne Ende sey.
F. R. 3. Maga.

LVIII. In

L VIII.
*In Electorem Bavariæ designatum Belgii
 Gubernatorem.*

I. Imago Electoris * MAXIMILIANUS EMANUEL D. G. ELECTOR BAVARIÆ, BELGII HISPANICI GUBERNATOR PERPETUUS.

II. Ad imitationem Veterum, Principibus de Adventu in numis gratulantium, Elector exprimitur armatus atque paludatus, genoso equo insidens, sceptrum militare dextrâ tenens; a Virgine, freno equi apprehensò, ducitur, quæ sinistra gubernaculum navis globo impositum tenens, auspiciatum regimen designat: Ipsi Electori Belgium, formâ splendidæ Viraginis, ducali mitra ornata, expansis brachiis gratulabundæ, occurrit; advolante superius Victoriâ, Lauream Electoris Capiti imponit hæc.

* *Adventus Principis Optimi desideratissimus,
 * Affertori Felicitatis Publica, ob susceptam
 Belgii Regimen. 1692.*

In Mârg: *Spes erecta in Te Batavum, Te Publica Nota.*

Excipiant. F. R. 4. Maga.

LIX.

In Electorem Saxonie.

I. Effigies Electoris * JOH. GEORGII IV. DG. DVX Saxon. S. R. I. Archimaresc. Elect.

II. Cum Serenissimus Elector anno superiori sub Auspicio Gloriosissimi Parentis, ipse dux copiarum suarum, Rhenum trajecerit, ac

magnanimo hoc ausu felicia ac fortia quæque sub suo auspiciatissime iam suscepto Regimine sperare jubeat; imitatione veterum Numismatum exprimitur hæc forma Martis Victoris, tropæum humero inspositum ferentis, ac Rhenum transcendentis, qui sub figura senis barbati inter arundines decumbit, dextrâque remum tenens aquatam ex hydria effundit,

* *Mars Victor.* 1692.

* *Quæ rite incepta parvæ, Perficere est animus.* Æneas ap. Virgil.

In Marg: ex Ovidio V. Factorum.

*Mars ades: & satia scelerato sanguine ferrum,
stetq; favor causa pro meliore tuus.*

F. R. 3. Magn.

LX.

Symbolum in Sacramentum Baptismatis.

I. Christus, Dominus, à Johanne Baptista in Jordane baptizatur. *In uno spiritu in unum corpus baptizati sumus.* 1. Cor. 12.

II. Noa cum tribus filiis post diluvium ante aram accensam procumbit; in montis cacumine Arca conspicitur, & in aëre Iris, Divinæ Clementiæ novique fœderis signum * *Recordabor fœderis sempiterni.* Gen. 9.

In Margine: *Dencke Christ zu aller Schuld an der Tauffe Gnadenbund.*

F. R. 4. Magn.

LXI. In

LXI.

In Marchionem Brandenburg-Byrubensem.

I. Effigies Marchionis: * *CHRISTIANUS ERNESTUS D. G. March. Brandenb. & Caf. Majest. CAMPIMARESCHALLVS.*

II. Columna erecta, cui inscriptum est: *Virtuti Ducis*; Superius Aquila Brandenburg. mitrâ Ducali ornata, in dextro ungue scyptum Mareschalli, sinistra fulmina gerens: Eminus in planitie campi instructæ acies ad nutum Ducis paratæ conspiciuntur. * *Fove pro Fove nec bruta.* 1691.

In Marg: *In nomine DEI nostræ vexilla erigemus.* Ps. 20. F. R. 3. Magn.

LXII.

In Prælium Navale Gallis infuustum.

I. Conspiciuntur in mari Naves inter se præliantes; superius in æthere pars zodiaci cum signis ♈, ♌, ♍, & ♎ expressa est, solque signum Cancori attingens, ad occidentem vergit cum Lemmate: *Solis iter.*

* *Victoria Navalis de Gallis Maxima. die 29. May. 1692.*

II. Rex Angliæ, vestitu Romano Imperatorio ornatus temonem tenens, à Victoria advocate Laureæ coronatur; stat in medio inter duas Viragines, quarum altera chlamyde ac Diadmate Regio ornata cytharam pulsantem Regnam Hiberniæ; altera, Leones Batavo

tavo sagittas tenente comitata, pileum gestat hastæ impositum, Belgium Fœderatum indicat.

**Willhelm. III. DG. Magn. Brit. Franc. & Hib. Rex Gallorum. Victor.* ** *Concordant.*

In Marg: *ConCastlgatVs GALLotVM fassVs & astVs, FLVCtIbVs & pVgnafraciVs atro- Ce fragor. F. R. 2, Mag.*

LXIII.

In eandem Victoriam Navalem.

I. Rex Galliæ Neptunum simulans, in curru mari innatante equisq; vecto sedet, ac tridentem liliis ornatum gerit; à superveniente verò Neptuno alio de curru prosternitur; Eminus naves præliantur; Inscriptio ex Virgilio * *Non illi imperium, sed mihi sorte datum.* ** *Guilhelmo III. M. Brit. Regi Ob Imperium Maris assertum.*

II. Ad imitationem Veterum in Navi, anti- quâ formâ conspicuâ, Victoria gradiens ad- portat lauream: à tergo ejusdem duo Ge- nii insignia Regni Britann. & Reip. Batavæ, coronâ rōstratâ ornata, tenent. Eminus in mari Sol occidit cum Lemmate ex Ovidio: * *Se sondes in undas.* ** *Deleta ac incen- sa Galliarum classe 1692.*

In Marg: eadem leguntur, quæ in præcedenti. Respicitur hic, eoque ipso quasi refutatur nummus ille, quem Rex Galliæ in despe- dum Anglorum & Hollandorum 1690. cu- di cu-

di curavit, & apud Menestrier in Histor.
Ludov. M. depictum cernimus. pag. 43.

F. R. 3, Magn.

LXIV.

In Varadinum receptum.

I. Effigies laureata Leopoldi Imp. & Josephi
Regis * Leopoldus M. Rom. Imp. Josephus
Rom. & Hungaria Rex, Augusti, Turcarum
Victores perpetui.

II. Imp. Leopoldus paludatus, Solio Regio
insidens, duas claves recipit à muliere, co-
rona turrita conspicua, humi procumbente
& urbem Varadinum designante: Superius
advolat Victoria, dextrâ lauream Impera-
toris capiti imponens, sinistra palmam te-
nens: Eminus conspicitur Vrbs & Arx Va-
radinum cum castris obsidentium. * Sic as-
sueti tuis semper Victoria castris. ** *Vara-
dinum receptum d. 5. Jun. 1692.*

In Marg: *Quantum Vrba, valet gallos, le-
pidosq, gemellos.*

Sol videt in Geminis strage perire pari.

F. R. 3, Magn.

LXV.

*In Obsessionem Arcis Rheinfels frustra
à Gallis tentatam.*

I. Arx Rheinfels cum adjacente ad Rhenum
Vrbe: * *Strenua Gallica* ** *Rheinfels fru-
stra obsessum liberatur die 2. Jan. 1693.*

II. Simulacrum Rheni Fluminis, sub figura se-
nis

nis nudi, juncis coronati, hispidâ & longâ
 barbâ venerabilis, dextrô brachiô quiescen-
 tis super hydriam aquam effundentem, sini-
 strâ remo innitentis; In utraq; fluvii proflu-
 entis ripâ Columnæ Herculis erectæ sunt
 cum inscriptione: *Non ultra*: superius in
 volante ligamine legitur: *Habet & Germa-
 nia Metas.*

In Marg: *Ar X Rheinfels HassorVM VhrVte
 fValente TaLLarDo servatVr.
 F. R. 4. Magn.*

XLVI.

Symbolum Virtutis.

I. Infans à Natura multimannea ad Balla-
 dem sive Virtutem, adducitur: * *Virtus Na-
 turam perficit.*

II. Vinitor vitem novellam pedamini alligat,
 * *Ex Horatio: Vim promovet insitam.*

In Margine: *Ex Seneca: ~~adole~~ ~~scit~~ ~~ur~~ ~~fan-~~
~~ta~~ ~~sub~~ ~~pen~~ ~~etra~~ ~~libus~~ ~~Virtutis.~~*

F. R. 4. Magnit.

LXVII.

In Marchionem Badensem.

I. Effigies Marchionis:

* *LV DONICVS GUILIELMVS D. G. Marchio
 BADensis & Cæs. Majest. GENeralis LOCVM
 TENens CAMPI MARESCallus.*

II. Marchio Badensis vestitu Romanorum Im-
 peratorio indutus ac paludatus, sinistra sec-
 pitum militare tenet, dextrâ versus solem
 humilis obvelatum extensâ: à tergo victo-
 ria,

ria, dextrâ Marchioni Lauream imponens, sinistrâ palmam ac Tropæum Turcicis spoliis exornatum gerit. Ad Horizontem conspicitur Luna decrefens & ad occasum vergens. Ante Marchionem Rhenus formâ senis inter arundines ad urnam suam sedens, & altero pede catenis & compede vinctus Marchionem tanquam Liberatorem suum brachiis extensis latibundus excipere conatur.

* *Ut Luna, sic siste gradum nunc, Fosua! Solis.*

** *Mars Bisultor, Victor Turcarum perpetuus, expeditionem contra Gallos ad Rhenum aggredditur 1693. F. R. 3. Magn.*

LXVIII.

Symbolum in Sacramentum S. Baptismatis.

I. Duo angeli volantes pelvim baptismalem gerunt cum simpulo, & superius à Spiritu S. specie columbæ obumbrantur.

* *Das Bad der Wiedergeburt im H. Geist.*

II. Infans veste candida; ac signo X^{P} signata indutus: dextrâ recipit volumen sigillis obfirmatum, quod ipsi è cælo porrigitur; sinistrâ tenet facem accensam; pede conculat globum terrestrum, cui serpens torquosus, malumque orbis gerens, circumvolvitur.

* *Der Bad des guten Gewissens mit Gott.*

F. R. 6. Magn.

C f

LXIX. *be*

LXIX.

In eandem materiam.

- I. Patriarcha Jacob cum Angelo Domini iustatur: * *Herr, ich laß dich nicht, du segnest mich dann. Gen. 32.*
- II. Idem quod in precedenti vel cum. I. vel num. II. F. R. 6. Magn.

LXX.

In Votum pro itinere feliciter peragendo.

- I. D. Eques Georgius, Patronus peregrinantium ac militantium, equo generoso insidens, draconi insultat, eumque hasta conficit, juxta positâ Virgine, quæ manibus extensis ejus auxilium implorat: *Wer sich in Gottes Schutz gesetzt, bleibt aller Orten unverletzt.*
 - II. Tobias Junior cum Comite suo Angelo Raphaële: * *So wird die Reis mit Glück vollbracht, Wann mich begleitet der Engel-Wacht.*
- In Marg: *Gott hat den Engeln befohlen, daß sie dich behüten auf allen deinen Wegen.*
Pl. 90. F. R. 4. Magn.

LXXI.

In Tesseram mutus Amicitia.

- I. Duo Viri rogati dexteram mutuò porrigentes sinistra cordi appositâ, ante tripodem acesum, cujus signi Genius crucibulum, seu vas, in quo aurum probari solet, im-

imponit. * *Accipe, daque fidem.* ** *Amicum proba, probatum ama.*

II. Duo pueri & Gennii, amicè inter se colloquentes, quorum alter alteri speculum obvertit, sinceræ mentis symbolum; ad alterius latus verò pyramis conspicitur, qua constantia exprimi solet. * *Constanter & sincere.*

In Marg: Nimm dies von treuer Hand zu einem Freundschafts-Pfand.

F. R. 5. Magn.

LXXII.

In Imperatricem Augustissimam.

I. Effigies Imperatricis: ** *ELEONora MAGdalena THERESia. ROManorum IMPeratrix MATer AVGGustorum.* * *Virtutes continet omnes.*

II. Augusta, formam Divæ Matris Deum exhibens, capite coronâ turrîtâ decorata, dextera clavem tenens, curru triumphali à duobus Leonibus vehitur, sedente à dextro ejus latere Rege Rom. Josepho, coronâ & scepto Imperiali conspicuo; à sinistro, Archiduce Carolo, filiis suis Augustis * *Genetrix fecunda Deorum.*

In Marg: Lata Deum partu centum complexa Nepotes. F. R. 3. Magnit.

LXXIII.

In Guilielmum III. Regem Angliæ.

I. Guilielmus Rex Angliæ Gloriosissimus, paludatus & Laurea coronatus, dexterâ fulmina

mirra torquet, veterum Jovis formam refe-
rens: * JOVI TONANTI ** GUILIELMO
III. D. G. BRITANN. REGI.

II, Prospectus orae maritimae Galliae, navibus
Anglorum & Batavorum occupatae, ex qui-
bus urbes ac portus, ignibus immixtis, miserè
destruuntur; Superius in caelo Sol. Regis
Gallorum Symbolum, cum inscriptione ex
Ovidio: * *Urbes aspicit accensus, nec tar-
tos sustinet astus.* ** *Vibrata in maritimas
Gallia Urbes fulmina* 1694.

In Marg. Vangionum Nemetumq, urbes ulcisci-
tur Anglus, *Disce timere graves nunc, Lu-
dovice, vices.*

Respexit Inventor hujus Numi; alium Nu-
mum in Gallia An. 1674. ob Genuam emen-
datam proculsum, & a Menestrier in Histo-
ria sua Reg. Ludovici typis expressum, in
quo simili ferè modo Jupiter Gallicus ful-
mina in Genuam vibrat; eoque ipso inventor
demonstrare voluit, eadem fulmina, qui-
bus superbi castigantur, etiam Guillelmo,
Justissimo Jovi Anglico, suppetere,

F. R. 4. Magn.

LXXIV.

*In justissimum contra Turcam & Gallum
Foedus Christianorum Principum, eorum-
que Anni 1694. expeditiones &
victorias.*

III, Septem Genit, ga eis ornat, vexilla in-
signibus suis distincta gerentes, & Rom.
Imperi-

Imperium ac Regna Hispaniæ, Angliæ, Poloniæ, Ducatum Sabaudia, Resque publicas Venetorum & Batavorum presentantes, amico nexu se invicem amplectuntur, ac circa signum X hasta in labaro suspensum coronam cingunt, militaria verò Gallorum & Turcorum signa pedibus concalcant. * VIRTUTI ET CONCORDIÆ CHRISTIANORVM.

II. Victoria alata, globo insitens, dextrâ tres laureas coronas, sinistra palmam gerens; ad ejus pedes tres fluvii, Danubius, Rhenus & Mosa urnis incumbunt. * Petrovaradino liberato; Hayo recepto, Rheno trajecto. ** Contra Turcas eorumque Fœderatos triplex Christianorum Victoria 1694.

In Marg: Dominus protectio tua; per diem Sol non uret te, neque Luna per noctem, Ps. 121. F. R. 3, Magnit.

LXXV.

In Job. Henr. Horbium Pastorem Hamburgens.

I. Effigies: * JOH. HENRIC. HORBIUS PAST. ad Div. NICOL. HAMB. ** intra duas Angelorum facies: Nat. 1649, d. XI. Jun. Denat. 1695, d. 26. Jan. Denat. 1699, An. 7. Mens.

II. Navis in mari turbido gravissima tempestate expulsa, scopulo idcirco, in quo vir, naufragium effugiens, nixus hæret, & a manibus ex nive calitus protectus tenetur, & co-

& coronatur. * *Evulsa ad caelos undarum
zurbine fessus.*

In Marg: *FeLIX, ista fides quae sic sper
at hena VeXit.*

F. R. 4. Magn.

LXXVI.

In Urbem Casal receptam.

I. Italia formâ Virginis capite currita, cum
cornucopia, in sinu Victoriæ, dextra pal-
mam sinistra coronam muralem exhibentis,
suaviter obdormit; occidente è longinquo
in Horizonte sole. * *Carpimus occiduo spe-
ratam sole quietem.* ** *Securitas Italia re-
stituta.*

II. Ichnographia urbis & Castellî Casalis, cum
munimentis obsidentium in mappa acura-
tissime depicta, à Geniis quibusdam sus-
pensa ad conspiciendum tenetur, quò for-
ma ac situs celebris hujus fortaltil, terræ
jam adæquati, posteris ad perpetuam rei
memoriam ad oculos pateat; ante eam Eri-
danus fluvius, bovino capite, ut in anti-
quis numis exprimi solet, conspicuus, in-
cumbit urnæ sive, vincula disrupta lætabun-
dus ostentans. * *Gallorum Eridanus vin-
cularumpit ovens.* ** *Casalis armis Fæde-
ratorum recepta 1695.*

In Marg: *ItaLhe Gvra GaLLYs prohibetVr a
VarV3, CLarIKs & nVnCe est, forte Casale
AlinVs.*

F. R. 4. Magn.

LXXVII, In

LXXVII.

In Namurcum à Fœderatis receptum.

I. Virgo sedens, coronâ turritâ condecorata dextrâ palmam & insignia Provinciæ Namurci, sinistrâ hastam tenens; ad pedes ejus fluvii Mosa & Sambra suaviter urnis suis incumbunt. * *Provincia restituta 1695.*

II. Virtus Bellica digito monstrat inscriptionem Pyramidi triumphali inscriptam, ad cujus basim (in qua situs Urbis & castelli expressus vernitur) sedet Victoria vel Fama. Alludit verò Inscriptio hæc non solum ad Numum in Gallia percusum, cum Namurcum à Gallis occuparetur, presenti Fœderatorum exercitu frustra obsessis in subsidium misso; sed etiam ad epigraphen illam tumoris & insolentiae plenam, quam Galli portæ cuidam Castellî Naturei inscripserunt, & in ea necreddi illud nec vinci posse gloriati sunt. Inscriptio sic se habet: *Namurcum indefessa Vivante Fœderatorum reddere vinci potuisse. Nilla Regis Dux Gall. Liberationem frustrantemans, cum ingenti (centum millium) hominum exercitu, testis esse valuit.*

In Marg: *Erpiter GALLIS Kets ad Castell. La NAMKECI, hoc REX AUG Lepotes ! & qVoqVe Bole poses!*

F. R. 3. Magni

LXXVIII. in

LXXVIII.

In Archi-Episcopum & Electorum Moguntinum, Episcopum Bambergensis.

I: Effigies: * **LOTHARIUS FRANCISCUS D. G. ARCHIEPISCOPUS & ELECTOR MOGUNTINUS, EPISCOPUS BAMBERGENSIS.**

II: Fons, magnifica lapidum structura nec non insignibus Electoris splendide exornatus, perennes aquas in labrum marmoreum effundit, cui duo fluvii Rheus & Moenus cum urnis suis assident, & ab ipso fontis hujus gratissimo latice quasi recreantur, quod undas suas eo uberiores ac puriores profunderere queant. * *Irrigat, ut erigat.* * **SECRETUM GERMANORUM ASSERTORI.** Mens inventoris in excogitando hoc nummo rationem & respectum habuit, tum illusterrimae Schoenborniae Familiae, ex qua Elector Mogunt. originem ducit, tum indefessi de securitate Germaniae afferenda studii Gloriosissimi hujus Principis, quippe qui inexhausta Prudentia sua & magnanimo in Patriam Amore, Conventibus Publicis Francofurti & alibi habitis, Procerum Imperii animos constanti concordia convinctis, nunquam non laboravit.

In Marg: *Eris sicut fons Aquarum, cujus non deficiente aqua. Esa. 58. capi.*

F. R. 4. Magn.

LXXIX. In

LXXIX.

In Pacem Ryswicensem.

- I. Pax & Mercurius (per quem mediatio Regni Sueciæ indigitatur) orbem terrarum in Europa convulsum atque dehilcentem, ramo olivæ colligunt atque constringunt, * *Ne tota dehiscat.* ** *Pax Ryswickii conclusa Mediante Suecia 1697.*
- II. Tranquillitas sub umbra Olivæ (quæ Paci dicata est) decumbens, desiderata quiete fruitur, & quia Pacis medio illa ipsa regiones nostras revisit, caduceum tanquam pacis insigne manu gestat : Inscriptio superior ex Lucano est desumpta : *Nunquam violetur ab avo.* Inferior ex nummis antiquis : *Tranquillitas redux.* F. R. G. Magn.

LXXX.

In Augustum Regem Polonorum.

- I. Felicitas s. Tranquillitas Publica sedens, altera manu Amaltheæ cornu amplectitur, altera effigiem Regis, basi s. monumento super impositam, palmisque cinctam, exerto digito ostentat, ac hydram discordiæ symbolum) capitibus truncatam, pedibus conculcat : Basi imaginem Regiam sustinenti inscriptum legitur : AVGVSTVS,
- II. REX POLONiarum Elector SAXoniz FELICITATIS POLONICÆ RESTAV-

STAVRATOR. Circumscriptis ex Virgilio verbis:

* REFERT SATURNIA REGNA.

II. Rex, Polonico amictu cinctus, duos Magnates Polonos, submissâ reverentiâ Majestatem Regiam colentes, expansis manibus clementissimè excipit. Adstat Concordia, ut in antiquis nummis effingi solet, duo signa militaria s. vexilla manibus tenens. Inscriptio superior antiquitatem quoque imitatur:

* CONCORDIA PROCERVVM ET EXERCITVVM : quæ cum inferiore:

** OB REGNVM PACATVM 1698. percussî hujus nummi occasionem indicat, quippe qui Regi Poloniarum Gloriosissimo ob discordias Regni Procerum quam felicissimè quam prudentissimè sopitas, submississimè gratulatur.

In Marg: ORIETUR IN DIEBUS EJVS JUSTITIA ET ABUNDANTIA PACIS DONEC AVFERATVR LVNA, Psalm. 72. v. 7. F. R. 4. Magna.

LXXXI.

In auspiciatissimum Josephi Roman. & Hungar. Regis cum Amalia, Duce Lunenburgica, Connubium.

I. Augustissimus Sponsus serenissimam Sponsam suam manu ducit ad Thronum Regio splendore exornatum, cujus latera cingunt

gunt duæ statuæ , quarum altera Majestatem, regiis ornamentis conspicuam, altera Venerem seu amorem repræsentat; advolat Hymen, dextera flores in Regios Neonymphos spargens , sinistra tædas nuptiales præferens. Inscriptio, quam Ovidius quidem negativè enunciat , hæc affirmativè exprimitur.

* IN VNA SEDE MORANTVR MAJESTAS ET AMOR.

** JOSEPHI ROMANORUM ET HVNGARIÆ REGIS CVM AMALIA LVNÆBVRGICA CONNVBIVM. 1699.

II. In altera nummi facie , antiqui Faustinae Minoris numismatis æmulâ , Venus Marti hastam è manibus eripit , frondemque myrteam porrigit ; advolantibus Geniis Amatoriis, galeam & scutum eidem Marti auferentibus. Inscriptio ex Lucano desumpta est , ubi Mars Venerem inter alia his ipsis alloquitur verbis :

* BELLORUM REQUIES ET SACRA VOLUPTAS. Subscriptio ex ipsa antiquitate quoque mutuata :

** MARTI PACIFERO ET VENERI FELICI ; Josepho & Amaliæ de auspiciatissimo hoc Connubio submississimè gratulatur , insimul respiciens Felicitatem horum Temporum , quâ Josephus Gloriosissimus Pace in Occidente & Oriente confecta , nunc de fastissima Augustissimæ

D

Domu

Domus Austriacæ propagatione cogitat;
Et ut Deus vota nostra publica quàm be-
nignissimè adimplere velit, Chronosticon
apprecatur:

In Marg: Iosephi & AMALIAE thorVs eX Vo-
to sIt faVIt Vs atqVe fœCVnDVs.

F. R. 4. Magn.

LXXXII

*In faustissimas Serenissimi Principis He-
reditarii Brandenburgici cum serenissi-
ma Duce Saxonica Nuptias.*

I. Manus ex cæli nubibus protensa duo scuta
myrteo connectit sermo, in quorum me-
dio mitra Ducalis conspicitur; alterum
eorum Brandenburgica insignia refert, cum
litteris à latere expressis: *Georg. WILHELM.
Marggräv Zu Brandenburg*; alterum ve-
rò Saxonica insignia exhibet, ad cuius la-
tus legitur: *SOPHIA Herzogin Zu Sach-
sen.*

* Durch götliches Jügen.

** Vermählung 16. Octob. 1699.

II. Sapientia (alluditur ad nomen Sereniss.
Sponsæ Sophiæ) capite coronâ ac radiis
fulgens, sceptrum, in cuius cuspide oculus,
dextrâ tenet, & currui triumphali insi-
det, qui à Geniis Amatoriis provehitur.

* Des Landes Vergmügen.

** Zeunführung 15. Nov. 1699.

LXXXIII.

LXXXIII.

Nummus secularis in Annum MDCC.

I. Saturnus, quò Antiquitas etiam Tempus, edax rerum, indigitare solet, cum falce nubi incumbens, dextraque serpentem, in circum flexum, cui numerus XVII. inscriptus est protendens, hoc ipso anno sæculum XVII. consumi indicat.

* SÆCULO FESTAS REFERENTE LUCES, ex Horat. L. IV. od. 6.

** GLORIA SÆCULI VIRTUS CÆSARUM, ad imitationem Numismatis Constantini M.

II. Augustissimus Imp. Leopoldus cum Rege Iosepho, antiquo Romanorum habitu induti, fellis curulibus insidentes, ante aram incensam sacra faciunt, quibus Saturnus flexo genu falcem contractam submittit: mentem ejus explicat inscriptio ex Virgilio desumpta:

• HIS EGO NEC METAS RERUM NEC TEMPORA PONO.

** LEOPOLDO ET JOSEPHO AUGUSTIS SÆCULARIA SACRA CELEBRANTIBUS. 1700.

In Marg: AnnVs sæCVLaris XH à nato Iesv Chrsto, CVI gLoria Sit DICenda In SæCVLa.

F. R. 2. Magn.

D 3

LXXXIV.

LXXXIV.

In Landaviam altera vice Gallis ereptam.

I. Effigies Laureata Invi&issimi Josephi.

* JOSEPHVS DEI GRATIA ROMANORUM IMPERATOR.

II. Signum militare Romanum cum Aquila Legionaria (Imperatoriae Majestatis Symbolum) cui adpensa est corona muralis duabus palmis ornata: Huic assidet moestissima mulier, capite turrato, scutoque innixa, cui inscriptum legitur: DE LANDAVIA ITERUM d. 25. NOVEMBR. Miserè afflictam urbem Landaviam illa ipsa refert, quam Victoria adstans consolatur.

* Cedit bis Cæsaris armis. Huic inscriptioni ansam dedit altera illa, insolenti jactantiâ turgens, quam Galli, cum urbem firmissimis munimentis cinctam inexpugnabilem reddidisse crederent, portæ primariæ inscripserunt: HÆC NEMINI CEDET. Nec tamen sine fatali omine; quippe illa ipsa verba literis suis numeralibus (HÆC neMINI CeDET) præter omnem opinionem ac intentionem inventoris ipsum exprimaunt annum (1702.) quo victricibus Imperatoris armis Landavia expugnata, superbum illud Gallorum præsagium vanum reddidit, cui meritò tunc opponi potuerunt verba Chronographa: Cedite

CeDIt taMen CæsarI ; quæ denuo confir-
mabantur hoc ipso anno, quô sub Auspi-
cio Inviçtissimi Josephi Landavia CeDIt
bls CæsarIs arMIs.

* SECURITAS PROVINCiarUM.

In Marg. reX IosephVs LanDaVIAM Iteratâ
VICe strenVe eXpVgnat.

F. R. 4. Magn.

LXXXV.

*In insionem de Gallis & Bavaris ad
Hochstadium reportatam Victoriam.*

I. Victoriz duæ invicem se amplectentes
tria scuta tenent, quibus effigies & Nomi-
na incomparabilium Heroum : LUDOVICI
WILHELMI MARCHIONIS BA-
DENSIS; EUGENII DUCIS SABAUDIÆ
ET JOHANNIS DUCIS MARLEBURGI-
CI, insculpta sunt cum subscriptione:
HIS TUTELARIBUS.

* PROBATA SOCIORUM VIRTUS FI-
DESQUE.

** FRANCONIA SERVATA, SVEVIA LI-
BERATA. 1704.

II. Victoria alata, congesto ex armis devi-
ctorum hostium acervo insidens, auspica-
tissimum Victoriz diem 13. Augusti., cly-
peo insculpit, non sine lætitia fluvii Danu-
bii, qui è regione antiquorum more sub
forma senis nudi ad urnam suam decumbit.

D 4

TAL.

mirra torquet, veterum Jovis formam referens; * JOVI TONANTI ** GUILIELMO III. D. G. BRITANN. REGI.

II, Prospectus orae maritimae Gallicae, navibus Anglorum & Batavorum occupatae, ex quibus urbes ac portus, ignibus immixtis, miserè destruuntur; Superius in caelo Sol, Regis Gallorum Symbolum, cum inscriptione ex Ovidio; * *Urbes aspicit ardens, nec raptos sustinet astus.* ** *Vibrata in maritimas Gallia Urbes fulmina* 1694.

In Marg: Vangionum Nemetumq, urbes ulciscitur Anglus, Disce timere graves nunc, Ludovice, vices.

Respexit Inventor hujus Numi; alium Nummum in Gallia An. 1674. ob Genuam emendatam proculsum, & a Menestrier in Historia sua Reg. Ludovici typis expressum, in quo simili ferè modo Jupiter Gallicus fulmina in Genuam vibrat; eoque ipso inventor demonstrare voluit, eadem fulmina, quibus superbi castigentur, etiam Guillelmo, Justissimo Jovi Anglico, suppetere.

F. R. 4. Magn.

LXXIV.

In justissimum contra Turcam & Gallum Fœdus Christianorum Principum, eorumque Anni 1694. expeditiones & victorias.

I, Septem Genit, ga eis ornat, vexilla insignibus suis distincta gerentes, & Rom. Imperi-

Imperium ac Regna Hispaniæ, Angliæ, Poloniæ, Ducatum Sabaudia, Resque publicas Venerotam & Batavorum presentantes, amico nexu se invicem ampiectantur, ac circa signum χ hasta in labaro suspensum coronam cingunt, militaria verò Gallorum & Turcarum signa pedibus conculant. * VIRTUTI ET CONCORDIÆ CHRISTIANORVM.

II. Victoria alata, globo insistens, dextrâ tres laureas coronas, sinistra palmam gerens; ad ejus pedes tres fluvii, Danubius, Rhenus & Mosa urnis incumbunt. * Petrovaradino liberato; Hayo recepto, Rheno trajecto. ** Contra Turcos eorumque Fœderatos triplex Christianorum Victoria 1694.

In Marg: Dominus protectio tua; per diem Sol non uret te; neque Luna per noctem, Ps. 121. F. R. 3, Magnit.

LXXV.

In Job. Henr. Horbium Pastorem Hamburgense

I. Effigies: * JOH. HENRIC. HORBIUS PAST. ad Div. NICOL. HAMB. ** Intra duas Angelorum facies: Nat. 1649, d. XI. Jun. Denat. 1695. d. 26. Feb. Mart. 19. An. 7. Mens.

II. Navis in mari turbido gravissima tempestate expulsa, copulo l. Iditar, in quo vir, naufragium effugiens, nixus hæret, & a manibus ex nive calitus protectis teneur, & co-

& coronatur. * *Evolve ad caelos undarum turbine fessus.*

In Marg: *FeLIX, ista fIDus qVAM siG. sVper aethera VeXit.*

F. R. 4. Magn.

LXXVI.

In Urbem Casal receptam.

I. Italia formâ Virginis capite curritæ, cum cornucopia, in sinu Victoriæ, dextra palmam sinistra coronam murali exhibentis, suaviter obdormit; occidente è longinquo in Horizonte sole. * *Carpimus occiduo speratam sole quietem.* ** *Securitas Italiae restituta.*

II. Ichnographia urbis & Castellî Calis, cum munimentis obsidentium in mappa accuratissime depicta, a Geniis quibusdam suspensa ad conspiciendum tenetur, quò forma ac situs celebris hujus fortalicis, terræ jam adæquati, posteris ad perpetuam rei memoriam ad oculos pateat; ante eam Eridanus fluvius, bovino capite, ut in antiquis numis exprimi solet, conspicuus, incumbit urnæ sive vincula disrupta lætabundus ostentans. * *Gallorum Eridanus vincularumpit ovens.* ** *Casalis armis Fœderatorum recepta 1695.*

In Marg: *ITALIæ EVra GaLLIæ prohibetVr nVrVs, CLarIVs & nVnQ est, forse CasaLe MInVs.*

F. R. 4. Magn.

LXXVII. In

LXXVII.

In Namurcum à Fœderatis receptum.

I. Virgo sedens, coronâ turrîtâ condecorata dextrâ palmam & insignia Provinciæ Namurci, sinistrâ hastam tenens; ad pedes ejus fluvii Mosa & Sambre suaviter urnis suis incumbunt. * *Provincia restituta 1695.*

II. Virtus Bellica digito monstrat inscriptionem Pyramidi triumphali inscriptam, ad cujus basim (in qua situs Urbis & castelli expressus vernitur) sedet Victoria vel Fama. Alludit verò Inscriptio hæc non solum ad Numam in Gallia percusum, cum Namurcum à Gallis occuparetur, præsentî Fœderatorum exercitu frustra obsessis, subsidium misso; sed etiam ad epigraphen illam tumoris & insolentiae plenam, quam Galli portæ cuidam Castellî Namurei inscripserunt, & in ea nec reddi illud nec vinci posse gloriati sunt. Inscriptio sic se habet: *Namurcum indefessa Vivante Fœderatorum & reddens vinci potuisse. Hæc Regis Dux Gall. Liberationem frustra tentans, cum viginti (centum millium) hominum exercitu, testis esse voluit.*

In Marg: *ERIPERE GALLIS Hæc à Castell. La NAMURCI, hoc Rex. Aug. Lepotes! & qVoqVe Bole potes!*

F. R. 3. Magn.

LXXVIII.

In Archi-Episcopum & Electorum Moguntinum, Episcopum Bambergensis.

I: Effigies: * *LOTHARIVS FRANCISCUS D. G. ARCHIEPISCOPVS & ELECTOR MOGVNTINVS, EPISCOPVS BAMBERGENSIS.*

II: Fons, magnificè lapidum structurâ nec non insignibus Electoris splendide exornatus, perennes aquas in labrum marmoreum effundit, cui duo fluvii Rhenus & Mœnus cum urnis suis affident, & ab ipso fontis hujus gratissimò latice quasi recreantur, quò undas suas eò uberiores ac puriores profunderè queant. * *Irrigat, ut erigat.* * *SECRETUM GERMANORUM ASSERTORI.*
Mens inventoris in excogitando hoc nummo rationem & respectum habuit, tum Illustrissimæ Schönborniæ Familiz, ex qua Elector Mogunt, originem ducit, tum indefessi de securitate Germaniz afferenda studii Gloriosissimi hujus Principis, quippe qui inexhaustâ Prudentiâ suâ & magnanimo in Patriam Amore, Conventibus Publicis Francofurti & alibi habitis, Proceum Imperii animos constanti concordia convinctis, nunquam non laboravit.

In Matg: Eris sicut fons Aquarum, cujus non deficient aqua. Esa. 58. capi.

F. R. 4. Magn.

LXXIX. la

LXXIX.

In Pacem Ryswicensem.

- I. Pax & Mercurius (per quem mediatio Regni Sueciæ indigitatur) orbem terrarum in Europa convulsum atque dehiscentem, ramo olivæ colligunt atque constringunt, * *Ne tota dehiscat.* ** *Pax Ryswickii conclusa Mediante Sueciâ 1697.*
- II. Tranquillitas sub umbra Olivæ (quæ Paci dicata est) decumbens, desiderata quiete fruitur, & quia Pacis medio illa ipsa regiones nostras revisit, caduceum tanquam pacis insigne manu gestat : Inscriptio superior ex Lucano est desumpta : *Nunquam violetur ab avo.* Inferior ex nummis antiquis : *Tranquillitas redux.* F. R. 6. Magn.

LXXX.

In Augustum Regem Polonorum.

- I. Felicitas s. Tranquillitas Publica sedens, altera manu Amaltheæ cornu amplectitur, altera effigiem Regis, basi s. monumento super impositam, palmisque cinctam, exerto digito ostentat, ac hydram discordiæ symbolum) capitibus truncatam, pedibus conculcat : Basi imaginem Regiam sustinenti inscriptum legitur : **AVGVSTVS**
- II. **REX POLONiarum ELeCTOR SAXONIAE FELICITATIS POLONICAE RE-**
D STAV-

STAVRATOR. Circumscriptis ex Virgilio verbis:

* REFERT SATURNIA REGNA.

II. Rex, Polonico amictu cinctus, duos Magnates Polonos, submissâ reverentiâ Majestatem Regiam colentes, expansis manibus clementissimè excipit. Adstat Concordia, ut in antiquis nummis effigi solet, duo signa militaria s. vexilla manibus tenens. Inscriptio superior antiquitatem quoque imitatur:

* CONCORDIA PROCERVVM ET EXERCITVVM : quæ cum inferiore:

** OB REGNVM PACATVM 1698. percussi hujus nummi occasionem indicat, quippe qui Regi Poloniarum Gloriosissimo ob discordias Regni Procerum quam felicissimè quam prudentissimè sopitas, submississimè gratulatur.

In Marg: ORIETUR IN DIEBUS EJVS JUSTITIA ET ABUNDANTIA PACIS DONEC AVFERATUR LVNA, Psalm. 72. v. 7. F. R. 4. Maga.

LXXXI.

In auspiciatissimum Josephi Roman. & Hungar. Regis cum Amalia, Duce Lunenburgica, Connubium.

I. Augustissimus Sponsus serenissimam Sponsam suam manu ducit ad Thronum Regio splendore exornatum, cujus latera cingunt

gunt duæ statuæ , quarum altera Majestatem, régis ornamentis conspicuam, altera Venerem seu amorem repræsentat; advolat Hymen, dextera flores in Regios Neonymphos spargens , sinistrâ tædas nuptiales præferens. Inscriptio, quam Ovidius quidem negativè enunciat , hæc affirmativè exprimitur.

* IN VNA SEDE MORANTVR MAJESTAS ET AMOR.

** JOSEPHI ROMANORUM ET HVNGARIÆ REGIS CVM AMALIA LVNÆBVRGICA CONNVBIVM. 1699.

II. In altera nummi facie , antiqui Faustinae Minoris numismatis æmulâ , Venus Marti hastam è manibus eripit , frondemque myrteam porrigit ; advolantibus Geniis Amatoriis, galeam & scutum eidem Marti auferentibus. Inscriptio ex Lucano desumpta est , ubi Mars Venerem inter alia his ipsis alloquitur verbis :

* BELLORUM REQUIES ET SACRA VOLUPTAS. Subscriptio ex ipsa antiquitate quoque mutuata :

** MARTI PACIFERO ET VENERI FELICI ; Josepho & Amaliæ de auspiciatissimo hoc Connubio submississimè gratulatur , insimul respiciens Felicitatem horum Temporum , quâ Josephus Gloriosissimus Pace in Occidente & Oriente confecta , nunc de fastissima Augustissima

D

Domu

Domus Austriacæ propagatione cogitat;
Et ut Deus vota nostra publica quàm be-
nignissimè adimplere velit, Chronosticon
apprecatur:

In Marg: Iosephi & AMALIAE thorVs eX Vo-
to sit faVstVs atqVe fœCVnDVs.

F. R. 4. Magn.

LXXXII.

*In faustissimas Serenissimi Principis He-
reditarii Brandenburgici cum serenissi-
ma Duce Saxonica Nuptias.*

I. Manus ex cæli nubibus protensa duo scuta
myrteo connectit serico, in quorum me-
dio mitra Ducalis conspicitur; alterum
eorum Brandenburgica insignia refert, cum
litteris à latere expressis: *Georg. WILHELM.
Marggräv Zu Brandenburg*; alterum ve-
rò Saxonica insignia exhibet, ad cuius la-
tus legitur: *SOPHIA Herzogin Zu Sach-
sen.*

* Durch göttliches Jügen.

** Vermählung 16. Octob. 1699.

II. Sapientia (alluditur ad nomen Sereniss.
Sponsæ Sophiæ) capite coronâ ac radiis
fulgens, sceptrum, in cuius cuspide oculus,
dextrâ tenet, & currui triumphali insi-
det, qui à Geniis Amatoriis provehitur.

† Des Landes Vergnügen.

** Heimführung 15. Nov. 1699.

LXXXIII.

LXXXIII.

Nummus secularis in Annum MDCC.

I. Saturnus, quò Antiquitas etiam Tempus, edax rerum, indigitare solet, cum falce nubì incumbens, dextraque serpentem, in circum flexum, cui numerus XVII. inscriptus est protendens, hoc ipso anno sæculum XVII. consumi indicat.

* SÆCULO FESTAS REFERENTE LUCES, ex Horat. L. IV. od. 6.

** GLORIA SÆCULI VIRTUS CÆSARUM, ad imitationem Numismatis Constantini M.

II. Augustissimus Imp. Leopoldus cum Rege Iosepho, antiquo Romanorum habitu induti, sellis curulibus insidentes, ante aram incensam sacra faciunt, quibus Saturnus flexo genu falcem contractam submittit: mentem ejus explicat inscriptio ex Virgilio desumpta:

• HIS EGO NEC METAS RERUM NEC TEMPORA PONO.

** LEOPOLDO ET JOSEPHO AUGUSTIS SÆCULARIA SACRA CELEBRANTIBUS. 1700.

In Marg: AnnVs sæCVLaris XII à nato Iesv Chrsto, CVI gLoria Sit DiCenda In SæCVLa.

F. R. 2. Magn.

D 3

LXXXIV.

LXXXIV.

In Landaviam altera vice Gallis ereptam

I. Effigies Laureata Inviſtiffimi Joſephi.

* JOSEPHVS DEI GRATIA ROMANORUM IMPERATOR.

II. Signum militare Romanum cum Aquila Legionaria (Imperatoriae Maieſtatis Symbolum) cui adpenſa eſt corona muralis duabus palmis ornata: Huic aſſidet moeſtiſſima mulier, capite turrato, ſcutoque innixa, cui inſcriptum legitur: DE LANDAVIA ITERUM d. 25. NOVEMBR. Miſerè afflictam urbem Landaviam illa ipſa refert, quam Victoria adſtans conſolatur.

* CeDit bis Cæſaris armis. Huic inſcriptioni anſam dedit altera illa, inſolenti jaſtantiâ turgens, quam Galli, cum urbem firmiſſimis munimentis cinctam inexpugnabilem reddidiſſe crederent, portæ primariæ inſcripſerunt: HÆC NEMINI CEDE T. Nec tamen ſine fatali omine; quippe illa ipſa verba literis ſuis numeralibus (HÆC NEMINI CEDET) præter omnem opinionem ac intentionem inventoris ipſum exprimunt annum (1702.) quo virtricibus Imperatoris armis Landavia expugnata, ſuperbum illud Gallorum præſagium vanum reddidit, cui merito tunc opponi potuerunt verba Chronographæ: CeDit

CeDit taMen CæsarI ; quæ denuo confir-
mabantur hoc ipso anno , quô sub Auspi-
cio Inviçtissimi Iosephi Landavia CeDit
bls CæsarIs arMIs.

**** SECURITAS PROVINCIARUM.**

In Marg. reX IosephVs LanDaVIAM Iteratâ
VICe strenVe eXpVgnat.

F. R. 4. Magn.

LXXXV.

*In insignem de Gallis & Bavaris ad
Hochstadium reportatam Victoriâ.*

I. Victoriæ duæ invicem se amplectentes
tria scuta tenent , quibus effigies & Nomi-
na incomparabilium Heroum : LUDOVI-
CI WILHELMI MARCHIONIS BA-
DENSIS ; EUGENII DUCIS SABAUDIÆ
ET JOHANNIS DUCIS MARLEBURGI-
CI , insculpta sunt cum subscriptione:
HIS TUTELARIBUS.

*** PROBATA SOCIORUM VIRTUS FI-
DESQUE.**

**** FRANCONIA SERVATA, SVEVIA LI-
BERATA. 1704.**

II. Victoria alata , congesto ex armis devi-
ctorum hostium acervo insidens , auspica-
tissimum Victoriæ diem 13. *Augusti.* , cly-
peo insculpit , non sine lætitia fluvii Danu-
bii , qui è regione antiquorum more sub
forma senis nudi ad urnam suam decumbit.

D 4

TAL.

mirra torquet, veterum Jovis formam refe-
rens; * JOVI TONANTI ** GUILIELMO
III. D. G. BRITANN. REGI.

II, Prospectus oræ maritimæ Gallicæ, navibus
Anglorum & Baccavorum occupatæ, ex qui-
bus urbes ac portus, ignibus immixtis, miserè
destruuntur; Superius in cælo Sol, Regis
Gallorum Symbolum, cum inscriptione ex
Ovidio; * *Urbes aspicit ardens, nec tan-
tos sustinet astus.* ** *Vibrata in maritimas
Gallia Vrbes fulmina* 1694.

In Marg. Vangionum Nemetumq, urbes ulcisci-
tur Anglus, *Disce timere graves nunc, Lu-
dovice, vices.*

Respexit Inventor hujus Numi; alium Nu-
mum in Gallia An. 1674. ob Genuam emen-
datam proculsum, & a Menestrier in Histo-
ria sua Reg. Ludovici typis expressum, in
quo simili ferè modo Jupiter Gallicus ful-
mina in Genuam vibrat; eoque ipso inventor
demonstrare voluit, eadem fulmina, qui-
bus superbi castigentur, etiam Guillelmo,
Justissimo Jovi Anglico, suppetere,

F. R. 4. Magn.

LXXIV.

*In justissimum contra Turcam & Gallum
Fœdus Christianorum Principum, eorum-
que Anni 1694. expeditiones &
victorias.*

I, Septem Genit, ga eis ornat, vexilla in-
signibus suis distincta gerentes, & Rom.
Imperi-

Imperium ac Regna Hispaniæ, Angliæ, Poloniæ, Ducatum Sabaudia, Resque publicas Venerotum & Batavorum presentantes, amico nexu se invicem amplectuntur, ac circa signum χ hasta in labaro suspensum coronam cingunt, militaria vero Gallorum & Turcarum signa pedibus concalcant. * VIRTUTI ET CONCORDIÆ CHRISTIANORVM.

II. Victoria alata, globo insistens, dextrâ tres laureas coronas, sinistra palmam gerens; ad ejus pedes tres fluvii, Danubius, Rhenus & Mosa urnis incumbunt. * Petrovaradino liberato; Hayo recepto, Rheno trajecto. ** Contra Turcos eorumque Fœderatos triplex Christianorum Victoria 1694.

In Marg: Dominus protectio tua; per diem Sol non uret te, neque Luna per noctem, Ps. 121. F. R. 3, Magnit.

LXXV.

In Job. Henr. Horbium Pastorem Hamburgense

I. Effigies: * JOH. HENRIC. HORBIUS PAST. ad Div. NICOL. HAMB. ** Intra duas Angelorum facies: Nat. 1649. d. XI. Jun. Denat. 1695. d. 26. Feb. Mart. 19. An. 7. Mens.

II. Navis in mari turbido gravissima tempestate expulsa, copulo l. Iditer, in quo vir, naufragium effugiens, tixius hæret, & a manibus ex nibe calitus protectis teneur, & co-

& coronatur. * *Evulsa ad scabros undarum turbine fessus.*

In Marg: *FeLIX, ista fIDus qVam sK: sVper aethera FeXit.*

F. R. 4. Magn.

LXXVI.

In Urbem Casal receptam.

I. Italia formâ Virginis capite curritæ, cum cornucopia, in sinu Victoriæ, dextra palmam sinistra coronam muralem exhibentis, suaviter obdormit; occidente è longinquo in Horizonte sole. * *Carpimus occiduo speratam sole quietem.* ** *Securitas Italiae restituta.*

II. Ichnographia urbis & Castellî Calalis, cum munimentis obsidentium in mappa accuratissime depicta, à Geniis quibusdam suspensa ad conspiciendum tenetur, quò forma ac situs celebris hujus fortaltil, terræ jam adequati, posteris ad perpetuam rei memoriam ad oculos pateat; ante eam Eridanus fluvius, bovino capite, ut in antiquis numis exprimi solet, conspicuus, incumbit urnæ sitæ, vincula disrupta lætabundus ostentans. * *Gallorum Eridanus vincularumpit orans.* ** *Casalis armis Fœderatorum recepta 1695.*

In Marg: *ITALIÆ Vra GALLIÏ prohibetVr n: VarV, CLarV, & nVnC est, forte Casale MinV.*

F. R. 4. Magn.

LXXVII. In

LXXVII.

In Namurcum à Fœderatis receptum.

I. Virgo sedens, coronâ turrîtâ condécórata dextrâ palmam & insignia Provinciæ Namurci, sinistrâ hastam tenens; ad pedes ejus fluvii Mosa & Sambre suaviter urnis suis incumbunt. * *Provincia restituta 1695.*

II. Virtus Bellica digito monstrat inscriptionem Pyramidi triumphali inscriptam, ad cujus basim (in qua situs Urbis & castelli expressus vernitur) sedet Victoria vel Fama. Alludit verò Inscriptio hæc non solum ad Numam in Gallia percusum, cum Namurcum à Gallis occuparetur, præsentî Fœderatorum exercitu frustra obsessis in subsidium misso; sed etiam ad epigraphen illam tumoris & insotentie plenam, quam Galli portæ cuidam Castellî Namurei inscripserunt, & in ea nec reddi illud nec vinci posse gloriati sunt. Inscriptio sic se habet: *Namurcum indefessa Vivante Fœderatorum & reddi & vinci potuisse; Nulla Regis Dux Gall. Liberationem frustra tentans, cum ingenti (centum millium) hominum exercitu, testis esse voluit.*

In Marg: *ERIPITUR GALLIS: Hebs aC Coste L. La Namke Cl, hoc Rex Ang Lepotes! tK qVoqVe Bole potes!*

F. R. 3. Magni

LXXVIII.

In Archi-Episcopum & Electorem Moguntinum, Episcopum Bambergensem.

I: Effigies: * *LOTHARIUS FRANCISCUS D. G. ARCHIEPISCOPUS & ELECTOR MOGUNTINUS, EPISCOPUS BAMBERGENSIS.*

II: Fons, magnificè lapidum structurâ nec non insignibus Electoris splendide exornatus, perennes aquas in labrum marmoreum effundit, cui duo fluvii Rhenus & Mœnus cum urnis suis affident, & ab ipso fontis hujus gratissimò latice quasi recreantur, quò undas suas eò uberiores ac puriores profunderè queant. * *Irrigat, ut erigat.* ** *SECRETUM GERMANORUM ASSERTORI.*
 Mens inventoris in excogitando hoc nummo rationem & respectum habuit, tum Illustrissimæ Schönborniæ Familiz, ex qua Elector Mogunt, originem ducit, tum indefessi de securitate Germaniz afferenda studii Gloriosissimi hujus Principis, quippe qui inexhaustâ Prudentiâ suâ & magnanimo in Patriam Amore, Conventibus Publicis Francofurti & alibi habitis, Procerum Imperii animos constanti concordia convincere, nunquam non laboravit.

In Marg: Eris sicut fons Aquarum, cujus non deficient aqua. Esa. 58. capi.

F. R. 4. Magn.

LXXIX. la

LXXIX.

In Pacem Ryswicensem.

- I. Pax & Mercurius (per quem mediatio Regni Sueciæ indigitatur) orbem terrarum in Europa convulsum atque dehilcentem, ramo olivæ colligunt atque constringunt, * *Ne tota dehiscat.* ** *Pax Ryswickii conclusa Mediante Sueciâ 1697.*
- II. Tranquillitas sub umbra Olivæ (quæ Paci dicata est) decumbens, desiderata quiete fruitur, & quia Pacis medio illa ipsa regiones nostras revisit, caduceum tanquam pacis insigne manu gestat: Inscriptio superior ex Lucano est desumpta: *Nunquam violetur ab avo.* Inferior ex nummis antiquis: *Tranquillitas redux.* F. R. G. Magn.

LXXX.

In Augustum Regem Polonorum.

- I. Felicitas s. Tranquillitas Publica sedens, altera manu Amaltheæ cornu amplectitur, altera effigiem Regis, basi s. monumento super impositam, palmisque cinctam, exerto digito ostentat, ac hydram discordiæ symbolum) capitibus truncatam, pedibus conculcat: Basi imaginem Regiam sustinenti inscriptum legitur: AVGVSTVS, II. REX POLONiarum ELeCTOR SAXONIZ FELICITATIS POLONICÆ RE-
D STAV-

STAVRATOR. Circumscriptis ex Virgilio verbis:

* REFERT SATURNIA REGNA.

II. Rex, Polonico amictu cinctus, duos Magnates Polonos, submissâ reverentiâ Majestatem Regiam colentes, expansis manibus clementissimè excipit. Adstat Concordia, ut in antiquis nummis effingi solet, duo signa militaria s. vexilla manibus tenens. Inscriptio superior antiquitatem quoque imitatur:

* CONCORDIA PROCERVVM ET EXERCITVVM : quæ cum inferiore :

** OB REGNVM PACATVM 1698. percussî hujus nummi occasionem indicat, quippe qui Regi Poloniarum Gloriosissimo ob discordias Regni Procerum quam felicissimè quam prudentissimè sopitas, submississimè gratulatur.

In Marg: ORIETUR IN DIEBUS EJVS JUSTITIA ET ABUNDANTIA PACIS DONEC AVFERATUR LVNA, Psalm. 72. v. 7. F. R. 4. Magn.

LXXXI.

In augustissimum Josephi Roman. & Hungar. Regis cum Amalia, Duce Lunenburgica, Connubium.

I. Augustissimus Sponsus serenissimam Sponsam suam manu ducit ad Thronum Regio splendore exornatum, cujus latera cingunt

gunt duæ statuæ , quarum altera Majestatem, regiis ornamentis conspicuam, altera Venerem seu amorem repræsentat; advolat Hymen, dextera flores in Regios Neonymphos spargens , sinistra tædas nuptiales præferens. Inscriptio, quam Ovidius quidem negativè enunciat , hic affirmativè exprimitur.

* IN VNA SEDE MORANTVR MAJESTAS ET AMOR.

** JOSEPHI ROMANORUM ET HVNGARIÆ REGIS CVM AMALIA LVNÆBVRGICA CONNVBIVM. 1699.

II. In altera nummi facie , antiqui Faustinae Minoris numismatis æmulâ , Venus Marti hastam è manibus eripit , frondemque myrteam porrigit ; advolantibus Geniis Amatoriis, galeam & scutum eidem Marti auferentibus. Inscriptio ex Lucano desumpta est , ubi Mars Venerem inter alia his ipsis alloquitur verbis :

* BELLORUM REQUIES ET SACRA VOLUPTAS. Subscriptio ex ipsa antiquitate quoque mutuata :

** MARTI PACIFERO ET VENERI FELICI ; Josepho & Amaliæ de auspiciatissimo hoc Connubio submississimè gratulatur , insimul respiciens Felicitatem horum Temporum , quâ Josephus Gloriosissimus Pace in Occidente & Oriente confecta , nunc de fastissima Augustissimæ

D a

Domu

Domus Austriacæ propagatione cogitat;
Et ut Deus vota nostra publica quàm be-
nignissimè adimplere velit, Chronosticon
apprecatur:

In Marg: Iosephi & A MaLiæ thorVs eX Vo-
to sIt faVstVs atqVe fœCVnDVs.

F. R. 4. Magn.

LXXXII

*In faustissimas Serenissimi Principis He-
reditarii Brandenburgici cum serenissi-
ma Duce Saxonica Nuptias.*

I. Manus ex cæli nubibus protensa duo scuta
myrteo connectit serico, in quorum me-
dio mitra Ducalis conspicitur; alterum
eorum Brandenburgica insignia refert, cum
litteris à latere expressis: *Georg. WILHELM.
Marggravo Zu Brandenburg*; alterum ve-
rò Saxonica insignia exhibet, ad cuius la-
tus legitur: *SOPHIA Herzogin Zu Sach-
sen.*

* Durch götliches Fügen.

** Vermählung 16. Octob. 1699.

II. Sapientia (alluditur ad nomen Sereniss.
Sponsæ Sophiæ) capite coronâ ac radiis
fulgens, sceptrum, in cuius cuspide oculus,
dextrâ tenet, & currui triumphali insi-
det, qui à Geniis Amatoriis provehitur.

† Des Landes Vergnügen.

** Heinführung 15. Nov. 1699.

LXXXIII.

LXXXIII.

Nummus secularis in Annum MDCC.

I. Saturnus, quò Antiquitas etiam Tempus, edax rerum, indigitare solet, cum falce nubi incumbens, dextraque serpentem, in circum flexum, cui numerus XVII. inscriptus est protendens, hoc ipso anno sæculum XVII. consumi indicat.

* SÆCULO FESTAS REFERENTE LUCES, ex Horat. L. IV. od. 6.

** GLORIA SÆCULI VIRTUS CÆSARUM, ad imitationem Numismatis Constantini M.

II. Augustissimus Imp. Leopoldus cum Rege Iosepho, antiquo Romanorum habitu induti, sellis curulibus insidentes, ante aram incensam sacra faciunt, quibus Saturnus flexo genu falcem contractam submittit: mentem ejus explicat inscriptio ex Virgilio desumpta:

• HIS EGO NEC METAS RERUM NEC TEMPORA PONO.

** LEOPOLDO ET JOSEPHO AUGUSTIS SÆCULARIA SACRA CELEBRANTIBUS. 1700.

In Marg: AnnVs sæCVLaris XH à nato Iesv Chrsto, CVI gLoria Sit DICenda In SæCVLa.

F. R. 2. Magn.

D 3

LXXXIV.

LXXXIV.

In Landaviam altera vice Gallis ereptam

I. Effigies Laureata Invi&issimi Josephi.

* JOSEPHVS DEI GRATIA ROMANORUM IMPERATOR.

II. Signum militare Romanum cum Aquila Legionaria (Imperatoriae Majestatis Symbolum) cui adpensa est corona muralis duabus palmis ornata: Huic assidet moestissima mulier, capite turrato, scutoque innixa, cui inscriptum legitur: DE LANDAVIA ITERUM d. 25. NOVEMBR. Miserè afflictam urbem Landaviam illa ipsa refert, quam Victoria adstans consolatur.

* Cedit his Cæsaris armis. Huic inscriptioni ansam dedit altera illa, insolenti jactantiâ turgens, quam Galli, cum urbem firmis munimentis cinctam inexpugnabilem reddidisse crederent, portæ primariæ inscripserunt: HÆC NEMINI CEDET. Nec tamen sine fatali omine; quippe illa ipsa verba literis suis numeralibus (HÆC neMInI CeDet) præter omnem opinionem ac intentionem inventoris ipsum exprimatunt annum (1702.) quo victricibus Imperatoris armis Landavia expugnata, superbum illud Gallorum præsagium vanum reddidit, cui merito tunc opponi potuerunt verba Chronographa: Cedit

CeDit taMen Cæsarl ; quæ denuo confir-
mabantur hoc ipso anno, quô sub Auspi-
cio Inviçtissimi Josephi Landavia CeDit
bls Cæsarls arMls.

**** SECURITAS PROVINCiarUM.**

In Marg. reX IosephVs LanDaVIAM Iteratâ
VICe strenVe eXpVgnat.

F. R. 4. Magn.

LXXXV.

*In insignem de Gallis & Bavaris ad
Hochstadium reportatam Victoriam.*

I. Victoriz duæ invicem se amplectentes
tria scuta tenent, quibus effigies & Nomi-
na incomparabilium Heroum : LUDOVI-
CI WILHELMI MARCHIONIS BA-
DENSIS; EUGENII DUCIS SABAUDIÆ
ET JOHANNIS DUCIS MARLEBURGI-
CI, insculpta sunt cum subscriptione
HIS TUTELARIBUS.

* PROBATA SOCIORUM VIRTUS FI-
DESQUE.

** FRANCONIA SERVATA, SVEVIA LI-
BERATA. 1704.

II. Victoria alata, congesto ex armis devi-
ætorum hostium acervo insidens, auspica-
tissimum Victoriz diem 13. *Augusti.*, cly-
peo insculpit, non sine lætitia fluvii Danu-
bii, qui è regione antiquorum more sub
forma senis nudi ad urnam suam decumbit.

D 4

TAL.

* TALLARDO FRANCIAE MARESCHALLO,
CVM MVLTIS DVCIBUS, ET X. MILLI-
BUS MILITVM CAPTIS.

** GALLIS BAVARISQUE DEVICTIS.

Marg. Defensa fortiter Contra GALLOS &
SOLAROS GERMANIA,

F. R. 4. Magn.

LXXXVI.

*In felicissimam Imperatoris expeditionem
per Sueviam & Bavariam.*

I. Dux Matronæ, coronis muralibus redimi-
tæ, quibus, uti ex scutis & insignibus, quæ
tenent, dignoscere licet, duæ inclytæ
Civitates Imperiales, Augusta nempe
Vindellicorum & Vlma repræsentantur,
catenas & compedes Gallorum, à quibus
DEI Clementiâ, & victricibus Imperato-
ris & Fœderatorum armis nunc liberatæ
sunt, lætabundæ sibi invicem ostendunt;
ad quarum latus Victoria alata aliquot mi-
lites fugentes trans flumen insequitur.

* AUGUSTA VINDELICORUM LIBE-
RATA; VLMA RECUPERATA; HO-
STES ULTRA RHENVM FUGATI.

** TRANQUILLITAS REDUX.

II. Imperator stans paludatus, ac antiquo
militari habitu indutus, Hastam cum Pa-
razonio tenet; quem Victoria astans cum
palma comitatur. Ante pedes ejus pro-
cumbit Matrona, mitra Ducali ornata, scu-
cum

tumque insignibus Bavaricis notatum humillimè submittit.

* BAVARIA AD OBSEQUIUM REDIENS.

** CLEMENTIA AUGUSTI. 1704.

Marg. baVaria sVppLeX atqVe DeVota AV-
gVsti Cæsaris gratiaM cXperta.

F. R., 4. Magn.

LXXXVII.

*In Annam, magnæ Britannia Regiam
Ejusque Terra Marique partes
Victorias.*

I. Effigies Reginae. * ANNA Dei Gratia
Magna BRITANNIA FRANCIA ET HIBERNIA
REGINA.

II. Gloriosissima Regina, sub forma Palladis,
Prudentiæ & Virtutis simulacro, ad litus
oceanî, cumulo armorum insidens, al-
terâ manu Victoriolam prætendit,
alterâ Scutum Britannia insignibus orna-
tum, premit; Illam venerabundus acce-
dit Neptunus, coronam navalem, una cum
tridente suo, insimulque absolutum in ma-
re dominium ipsi offert; à tergo Palladis,
victoria volitat, binas laureas manibus ge-
rens; in scuto torpæi ad latus maris erecti,
legitur, *Germania servata, Gallis bis vi-*
ctis. * *Maris Imperium assertum, Por-*
tu Gibraltar capto, Classe Gallorum fuga-
ta. ** *Virtus Anglorum Victoria Per-*
petua.

D S.

Marg.

Marg. — *Gallica nunc Lupatis*
Temperat ora franis. Ex Horat.
 Lib. 1. Carm. Od. 9.
 F. R. 4. Magn.

LXXXVIII.

In funestissimum Leopoldi M. Imperatoris,
Glorioss. Memor. obitum, insimulq,
auspicatissimè susceptum Imperii Regimen
Josephi Victoriosi.

I. Tumba magnificè extructa, cui imposi-
 tæ sunt, cum scepro & ense, coronæ, Im-
 peratoria, Hungarica & Bohemica: ipsa
 tumba s. sarcophagus, monumento vel ba-
 si incumbit, cum inscriptione: Diis Ma-
 nibus LEOPOLDI Magni, Pii, Felicis,
 Semper ARGVSTI, QVI TERRIS ERE-
 PTVS COELVM PETIIT. Die 5. MAI.
 1705. Ante monumentum, matrona vela-
 ta sedet, geminamque Imperii aquillam
 clypeo insculptam tenet, largum autem
 fletum, communem omnium luctum indi-
 cans, oculis abstergit; ad pedes ejus tæda
 funebris extincta, projecta jacet. * EX-
 TINCTUS AMABITUR IDEM. Horat.
 ** LUCTUS PUBLICUS.

II. Gloria in nubibus, palmæ ramum & Glo-
 riosissimi Leopoldi effigiem, fulgentibus
 stellis redimitam, serpenteque, æternita-
 tis symbolo, cinctam, sinistra elevat,
 dextera autem mulieri, lugubri habitu pul-
 lata, humique sedenti, (Romanum Im-
 perium

perium illa designat, hinc Aquila à tergo) Josephum, ornatu Imperatorio vestitum, manumque ipsi clementissime porrigentem, ut novum Imperatorem Dominum, que ejus monstrat, ad quem illa, ambabus vlnis protensis, opem & tutelam sui implorans, confugere apparet. * LEOPOLDUS IN JOSEPHO IMMORTALIS, ** IMPERII SOLATIUM.

Marg. VIVIS creptVS patrlæ pater, DIVVS LeopoldVS, In Iosepho FILIO reDIVVS VVS.

F. R. 4. Magn.

LXXXIX.

In felicissima Imperii Auspicia Josephi Imperatoris semper Augusti.

- I. Effigies laureata Imperatoris * JOSEPHVS D. G. Romanorum IMPERATOR.
- II. Imperator Josephus, Laurea cinctus, & antiquo habitu imperatorio indutus, globo insidet, arma Gallica pedibus calcat, gubernaculum læva tenens, quod Felicitas, cum Cornu Copiæ adstans: sero decorat, dextrâ apprehendit gladium, quem Mars ipsi porrigit, Victoria verò ramo olivæ cingit; quò ad symbolum Imperatoris respicitur, cujus corpus, idem gladius oliva cinctus, * FELICIAM TEMPORVM REPARATIO; quæ inscriptio ex antiquis Constantini M. ejusque filiorum Constantii & Constantis numismatibus, desumpta

sumpta est. ** JOSEPHO IMPERII REGIMEN FELICITER CAPESENTE.

1705.

Mar. *Hostes Imperii porro DepeLLe Iosephe!*
& prosper pergens hostiCa regna pete.
 F. R. 4. Magnit,

XC.

In stupendas Summorum Federatorum per Hispaniam & Belgiam Victorias.

I. Dux Andegavenſis, concitato equo, adeo in fugam præcipitatus cernitur, ut etiam corona capiti ejus decidat: E longinquo urbs Barcellona cum portu prospicitur, quam ille frustra obsessam, tandem adventu Angelicæ & Belgicæ classis, turpi fupa, castris cum omni apparatu bellico hostibus suis, in prædam concessis, mira festinatione reliquit. Supernè in Cælo Sol, Francici Regis Symbolum, à Genio quodam, Scutum Austriacum prætendens, obscuratur. * SOLIS ECLIPSIS d. 12. *Maji*; alludendo ad magnam illam Gallicæque mirè fatalem solis Eclipsin, quæ eadem die contigit, qua Dux Andegavenſis dicto modo, Barcellona, capitali Catalunniæ Urbe fugatus est. ** BARCELLONA OBSIDIONE LIBERATA, PHILIPPO ANDEGAVENSI EX HISPANIA FUGATO.

II. Dux Marleburgensis, laurea cinctus, alacri equo super prostratas hostium cæter-
 vas

vas victoriosus advolat, cui à latere aliquot mulieres, capitibus turritis, claves Urbium Liberatori suo venerabundæ ultrò offerunt.
 * VICTORIARUM IMPETUS. Lemma hoc idèd è Gallico quodam Nummo mutatum est, ut discant Galli, id quod vanâ toties de Rege suo jactatione gloriati sunt, meliore jure de incomparabili Heroè Marleburgico prædicari posse; postquam hic vix veniens vidensque, non solum obvias in Brabantia Gallorum copias, vicit, dissipavit, sed & Antverpiam, plurimasque & potentissimas Brabantia & Flandria civitates, uno & stupendo prorsus impetu, occupavit, legitimoque Regi ac Domino, Carolo III. restituit; ** SUBDUCE MARLEBURGENSI VICTORE PERPETUO GALLIS PROFLIGATIS BRABANTIA ET FLANDRIA EKEPTÆ, MDCCVI.

Marg. *Sic Sol crescentes decedens duplicat Umbras.* Virgil.

F. R. 4. Magnit.

XCI.

In felices Caroli III. Regis Catholici armorum progressus.

- I. Effigies Caroli Regis, Hispano habitu, & lauro redimta, magnificè exstructæ basi super imposita, in qua legitur: CAROLUS III. HISPANIARUM REX, ARCHIDUX AUSTRIÆ. Ante effigiem Matrona coronata, Hispaniam indicans, coronam Regni venerabunda in basin deponit, eoque ipso in

inſimul Carolum III. juſtum & legitimum Dominum ſuum & Monarcham debita ſubmiſſione p̄ſitetur. A poſtica Effigiei parte, Fortitudo & Juſticia comparent, quibus indicatur, non ſolum glorioſiſſimum Regem his ipſis virtutibus regna illa ſibi debita occupare, ſed & iisdem deinceps, contra omnes hoſtium ſubdolas fraudes & apertam vim ſolum ſuum firmaturum fore * **SUBMITTIT CUI TOTA SUAS HISPANIA PASCES**, ex Auſonio.

II. Exprimit ſingularem illam viſionem, ſeu cœleſte prodigium, cujus Wolfius meminit, Lection. Memorab. Tom. 2. p. 429. In celebri nempe Hiſpaniæ quadam urbe, Ao. 1536. die 7. Febr. horâ noctu ſecunda, In cœlo nubilo & obſcuro duos armatos juvenes, inter ſe pugnantes, conſpectos fuiſſe; quorum alter rotundâ, parmâ, cui Aquilæ inſignè cum verbo: **REGNABO**, inſculptum erat, tectus; alter verò, oblongo ſcuto inſtructus fuerit, cum verbo ſcuto inſcripto: **REGNAVI**. Quoniam verò oſtentum illud nōſtro tempore in Carolò III. ejusque adverſario, Duce Andegavenſi impletum, multis videtur, ideo bini iſti juvenes inter ſe dimicantes in nummo hoc expreſſi ſunt.

* **IMPARIBUS FATIS**, Virg. L. 12. Æneid.

Ubi inſimul notandum, ab Ao. 1536. ad annum uſq; 1706, centum ſeptuaginta annos elapſos eſſe, qui numerus in verbis: **Carò LVs III. Hiſpaniæ REX**, continetur; quemadmodum
in

in verbo Regna VI numerus VI, quot annis scilicet Duc. d' Anlo V huc usq; regna Hispaniarum usurpavit. Quandoquidem verò verbum; REGNABO, quod in Victoris parma legitur, nullas litteras, numerum aliquè signantes, continet, felicissimo omine omnes Augustissimæ Domus Austriacæ devoti concludunt, Deum Imortalem, Hispaniarum regna, Carolo III. ejusq; posteris, sine ulla temporum meta benignissimè concessisse. * Visionem Anni 1536. post años 170. Caro LVs III, Hispaniæ rex, & Dux d' Anlo V divino fato adimplent. 1706.

Marg. *Huic ego nec metas rerum nec tempora*

pono,

Imperium sine fine dedi. Virgil.

F. R. 4 Magn.

XCII.

In memorabilem Urbis & Castri Rysselii, seu Insula Flandrica (Gallis L' isle dicta) expugnationem.

I. Gallia, sub forma Heroinæ, galea illis cinctâ regioq; habitu ornata, sellæ curuli insidet, summoq; mœrore confecta, leva caput sustentat, dextera verò causam mœroris indicat, dum ipsa exertò digitò scutum Gallicum, ab arida arbore (spei frustratæ symbolo) dependens ostendit, ex quo inferius Lilium (alluditur ad expugnatam urbem, lilium pro insigne gerentem) in terram delapsum conspicitur.

* GALLIA MOERENS OB LILIUM DEPERDITUM.

** INSULA FLANDRIÆ CUM CASTRO RESTITUTA.

II. Urbs

II. Urbs ipsa cum castro, late patente prospectu oculis subjicitur. * *Fæderatis aditus in Galliam apertus.* ** *Urbe redita d. 23. Octobr Castro d. 2. Dec. 1708.*

Marg. *Tempus Ultionis est à Domino vicissitudinem ipse tribuet ei.* Jerem. 51. 6. F.R. 4 Magn.

XCIII.

In multiplices Victorias, quibus Gloriosa Fæderatorum expeditio hujus anni in Belgio felicissimè finita

I. Eadem nummi facies, quæ in antica proximè præcedentis parte conspicitur.

II. Scutum, palmis laureisq; cinctum, variisq; coronis victricibus ornatum, è tropæo dependet, à cujus dextro latere Scaldis Fluvius, ut antiquo more Dii Fluviales depingi solent, hydræ suæ incumbit; à sinistro verò latere Fama, tubâ suâ, insignes circa Scaldin Victorias ebuccinat, quæ in scuto hac inscriptione exprimuntur: *Scaldi trajecto, Hostium vallo perrupto, Bruxellis liberatis, Duce Burgundia in Galliam fugato, Gandavio & Bruggis receptis.* * *Expeditio Fæderatorum felicissimè finita.* **

MDCCVIII.

Mar. Eadem quæ in præcedenti leguntur: verba ex Jerem. 51. 7. 6.

F.R. 4. Magn.

II. Urbs ipsa cum castro, late patentē prospectū oculis subjicitur. * *Fæderatis aditus in Galliam apertus.* ** *Urbe redita d. 23. Octobr Castro d. 2. Dec. 1708.*

Marg. *Tempus Ultionis est à Domino vicissitūdinem ipse tribuet ei.* Jerem. 51. 6. F.R. 4 Magn.

XCIII.

In multiplices Victorias, quibus Gloriosa Fæderatorum expeditio hujus anni in Belgio felicissimè finita

I. Eadem nummi facies, quæ in antica proximè præcedentis parte conspicitur.

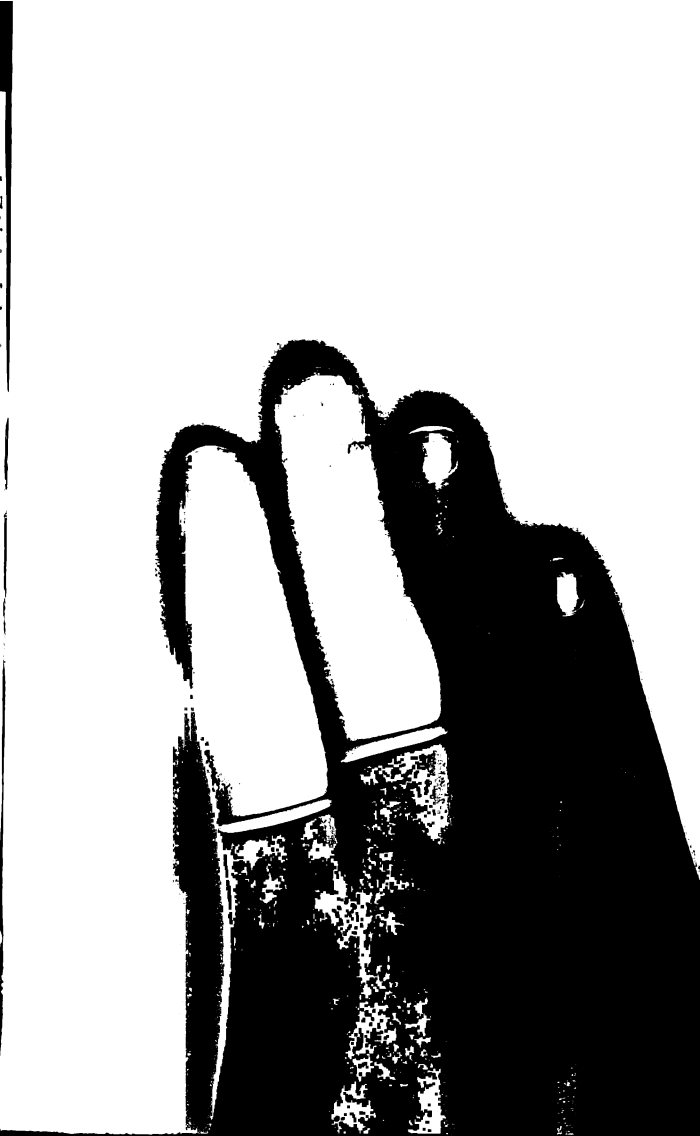
II. Scutum, palmis laureisq; cinctum, variisq; coronis victricibus ornatum, è tropæo dependet, à cujus dextro latere Scaldis Fluvius, ut antiquo more Dii Fluviales depingi solent, hydræ suæ incumbit; à sinistro verò latere Fama, tubâ suâ, insignes circa Scaldin Victorias ebuccinat, quæ in scuto hac inscriptione exprimentur: *Scaldi trajecto, Hostium vallo perrupto, Bruxellis liberatis, Duce Burgundia in Galliam fugato, Gandavio & Bruggis receptis.* * *Expeditio Fæderatorum felicissimè finita.* **

MDCCVIII.

Mar. Eadem quæ in præcedenti leguntur: verba ex Jerem. 51. 7. 6.

F.R. 4. Magn.

II. Urbs ipsa cum castro, late patente prospectu oculis subicitur. * *Fæderatis aditus in Galliam apertus.* ** *Urbe redita d. 23. Octobr Castro d. 2. Dec. 1708.*

Marg. *Tempus Ultionis est à Domino vicissitudinem ipse tribuet ei.* Jerem. 51. 6. F.R. 4 Magn.

XCIII.

In multiplices Victorias, quibus Gloriosa Fæderatorum expeditio hujus anni in Belgio felicissimè finita

- I. Eadem nummi facies, quæ in antica proximè præcedentis parte conspicitur.
- II. Scutum, palmis laureisq; cinctum, variisq; coronis victricibus ornatum, è tropæo dependet, à cujus dextro latere Scaldis Fluvius, ut antiquo more Dii Fluviales depingi solent, hydræ suæ incumbit; à sinistro verò latere Fama, tubâ suâ, insignes circa Scaldin Victorias ebuccinat, quæ in scuto hac inscriptione exprimuntur: *Scaldi trajecto, Hostium vallo perrupto, Bruxellis liberatis, Duce Burgundia in Galliam fugato, Gandavo & Bruggis receptis.* * *Expeditio Fæderatorum felicissimè finita.* **

MDCCVIII.

Mar. Eadem quæ in præcedenti leguntur: verba ex Jerem. 51. 7. 6.

F.R. 4. Magn.

